

ŽELIEZOVSKÝ SPRAVODAJCA

93701@poBox.sk

Mestské noviny

november, 11/2024, XXV. ročník

cena: 0,50 eur

Spisovateľ zo Želiezoviec prežíva tvorivé obdobie. Má veľké srdce, na čo takmer doplatil

(Viac na 4. - 5. str.)

Október v znamení jubilea „Schubert 200“

...želiezovské koncerty vyhľadávajú čoraz viac aj hostia zo zahraničia a najmä z dôvodu autenticity prostredia nie je núdza ani o popredných hudobníkov a spevákov...

5

Odpadové hospodárstvo čakajú ďalšie zmeny

Kým cena za zneškodnenie jednej tony TKO na skládke v Náne je 40 eur bez DPH a zákonného poplatku, zavedenie mechanicko-biologickej úpravy v budúcom roku zvýši tento poplatok na 92 eur.

8

Obnoví sa a ožije d'alšia časť kaštieľa Esterházyovcov

Mesto Želiezovce môže pokračovať v rekonštrukcii Esterházyovského kaštieľa realizovaním druhej etapy, ktorá nesie názov Spolupráca pri znovuoživení študovne Ostrihomského hradu a kaštieľa Esterházyovcov v Želiezovciach. Informácia o podporení a realizovaní projektu bola zverejnená ešte na jar, odborníci podieľajúci sa na jeho prípravách však boli s definitívnymi vyhláseniami opatrní. Takmer pol roka prebiehali rokovania o oprávnených nákladoch, presnej výške a alokácii prostriedkov v rámci projektu, ktoré boli do októbra úspešne ukončené. Následne boli podpísané partnerské zmluvy a v priebehu novembra má byť podpísaná aj zmluva o poskytnutí grantu z programu cezhraničnej spolupráce Interreg VI-A Maďarsko – Slovensko. Podobne ako v prvej etape rekonštrukcie, mesto bude opäť spolupracovať s Maďarským národným múzeom.

Oproti pôvodnému zámeru mesta nebude v rámci 2. etapy rekonštruované juhovýchodné, ale juhozápadné, vstupné krídlo budovy. Spoločným bodom týchto dvoch častí budovy je rožná miestnosť (na snímke), svojho času využívaná ako kuchyňa, v ktorej od roku 1841 pôsobil aj známy Franz Sacher. Zámerom mesta v rámci tejto etapy je jej pamiatková rekonštrukcia a zriadenie kaviarne v týchto priestoroch.

→3

Októbrové zasadnutie MsZ

Podpora pre odkúpenie Slobodárne aj ďalšiu rekonštrukciu kaštieľa

Mestskú samosprávu i občanov môžu potešiť dve dobré správy z ostatných týždňov – bola schválená dotácia na odkúpenie Slobodárne a grant na obnovu ďalšej časti kaštieľa je definitívne potvrdený. Obe si vyžiadali určité legislatívne úpravy, ktorými sa popri iných témach zaoberalo mestské zastupiteľstvo na svojom 22. zasadnutí 24. októbra.

V úvode bolo schválené plnenie rozpočtu za prvý polrok a III. zmena rozpočtu, o ktorej podrobne informovala ekonómka mesta Monika Tomeková. Predseda ekonomickej komisie Tibor Csenger v súvislosti so zmenou rozpočtu žiadal, aby niektoré položky, napríklad vypracovanie projektových dokumentácií boli uvedené v návrhu osobitne, najlepšie v jednej kapitole s investíciou, ktorú dokumentácia spracúva. Takto bude zastupiteľstvo lepšie informované o účele využitia prostriedkov, dodal. Požiadal aj o predloženie zoznamu pripravovaných projektov s výkazom o dostupnosti projektových dokumentácií k nim.

Viacerí poslanci sa vyjadrili k nárastu nákladov na detské ihrisko Rodinka, ktoré bolo v priebehu tohto roka inštalované vo Svodove. Ako primátor Ondrej Juhász a referentka oddelenia výstavby poslancov informovali, pôvodný rozpočet projektu bol 50 tis. eur, nakoniec sa zvýšil na 69 tis. eur, navyše mesto musí vrátiť aj časť dotácie. Diskutujúci poslanci vyjadrili pochybnosti, či hodnota ihriska zodpovedá takto zvýšeným nákladom, z ktorých muselo mesto znášať 33 tisíc eur. Primátor poznamenal, že všetky položky boli správne ocenené, čiže zákazka nebola umelo predražená, avšak tiež považuje celkové náklady za príliš vysoké. Ako ale dodal, podmienky určuje ten, kto poskytuje dotáciu a pri všetkých projektoch vznikajú náklady navyše. Referentka MsÚ Denisa Majtánová prítomných informovala, že nevýhodné podmienky, ktoré boli príčinou nárastu nákladov ihriska Rodinka v grantovej výzve, boli medzitým zmenené. Želiezovce však už boli v takej fáze projektu, že nemohli aplikovať tieto nové podmienky. Primátor v súvislosti s projektovými dokumentáciami ešte poznamenal, že často je nemožné vopred odhadnúť ich náklady a presne zapracovať do rozpočtu. „Príkladom je projekt kaštieľa, ktorý sa v procese prípravy technického

projektu musel prepracovať niekoľkokrát podľa meniacich sa požiadaviek výzvy, čo znamenalo nárast nákladov. Najdôležitejšou položkou v tejto oblasti v blízkej budúcnosti bude vypracovanie technického projektu na novú slovenskú základnú školu. Len projektová dokumentácia nás bude stáť 158 tisíc eur,“ dodal primátor.

Riaditelia miestnych základných a materských škôl predložili na rokovanie zhodnotenie svojich výchovno-vyučovacích výsledkov v súlade s touto ich zákonnou povinnosťou. Na poslanecký podnet zhrnuli najdôležitejšie udalosti ostatného obdobia aj slovné, pričom zástupkyne inštitúcií ocenili pomoc rodičov v rôznych oblastiach.

Poslanci sa oboznámili s informatívnou správou o pripravovanom projekte pokračovania rekonštrukcie železovského kaštieľa a schválili finančnú spoluúčasť mesta vo výške 77 477,28 eur. Primátor informoval o tom, že v rámci projektu bude zrekonštruované vstupné krídlo kaštieľa. Podľa projektového manažéra Norberta Kotasza by do konca novembra mala byť podpísaná hlavná dohoda, potom môže začať proces verejného obstarávania. Dodal, že jeden z partnerov, Rímsko-katolícka farnosť v Želiezovciach, odstúpil od účasti v projekte, jej rozpočet bol presunutý mestu. Základnou podmienkou pripravovaného projektu je, aby bol kaštieľ otvorený verejnosti. N. Kotasz pripomenul, že po prvej etape boli vykonané štyri kontroly dodržiavania podmienok projektu, ktoré našli všetko v poriadku.

V otázke odkúpenia Slobodárne MsZ schválilo dodatok mierne upravujúci kúpnu

cenu objektu, keďže zmluvy o poskytnutí dotácie a úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania pre mesto Želiezovce na tento účel boli schválené. Ako poslancov informoval právnik mesta Peter Nyúl, na časť pozemkov nebola poskytnutá dotácia, preto sa výsledná cena zvyšuje. „Po odkúpení objektu dôjde k zmene finančných tokov, mesto už nebude platiť spoločnosti Dynamik Real2 nájomné vo výške okolo 7000 eur, ale splátky úveru poskytnutého na odkúpenie Slobodárne. Jedinými nákladmi mesta bude splácanie úveru a tvorba fondu opráv. Zmluvy a presné sumy sme ešte nevideli, preto teraz nevieme určiť, ako sa upraví nájomné následkom tejto zmeny,“ dodal právnik.

Správa o súťažných návrhoch na prenájom voľných nebytových priestorov mesta informovala poslancov o tom, že jedna záujemkyňa požiadala o prenájom priestoru na 1. poschodí Domu služieb za nájomné 21 eur/m²/rok, čo mesto akceptovalo. V predmetných priestoroch budú zriadené služby v oblasti mimoškolskej činnosti – korekcie vývinových porúch učenia, doučovanie, predškolská príprava detí. MsZ schválilo zámer predaja mestského pozemku na Cintorínskej ulici za 16,61 eur/m² z dôvodu potreby majetkovo-právneho vysporiadania tejto parcely, uzavretie zmlúv o zriadení vecného bremena na Železničnej ulici za jednorazovú odplatu vo výške 118,19 eur. Zobralo na vedomie správu o finančnej kontrole hlavného kontrolóra, správu o kontrole plnenia uznesení a správu o činnosti mestskej polície za september.

(ik)

Ukazuje sa dopyt po monografii

Na októbrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva poslanec Pavel Polka pripomenul potrebu vypracovania monografie mesta, najmä s ohľadom na fakt, že pomaly všetky okolité obce ju už majú spracovanú. Ako neskôr vo vyjadrení pre naše noviny dodal, 750. výročie prvej písomnej zmienky je vhodnou príležitosťou na začatie príprav tohto procesu.

Svoju vlastnú monografiu má iba mestská časť Mikula, ktorá bola do roku 1968 samostatnou obcou. Mikula má najdlhšie zdokumentovanú históriu, keďže prvá písomná zmienka o obci sa datuje do r. 1075. Jej monografia vyšla v roku 2018. (ik)

Obnoví sa a ožije ďalšia časť kaštieľa Esterházyovcov

I→

„Projekt bol pôvodne podaný v dvoch fondoch: Interreg HUSK 2304 (nadnárodné projekty) a v Pláne obnovy (EÚ fondy), pretože sme rekonštrukciu plánovali financovať z viacerých zdrojov. Podporený bol len projekt prostredníctvom programu Interreg. Schválený rozpočet však nepokrýval náklady plánované na stavebné práce partnerov, preto bolo potrebné pristúpiť k jeho celkovej úprave. Mesto Želiezovce preto zmenilo svoj pôvodný plán rekonštruovať juhovýchodné krídlo kaštieľa z dôvodu prekročenia rozpočtu schváleného na stavebné práce a na základe nových rozpočtov v súlade so schválenou sumou navrhlo spoločnému sekretariátu Interreg realizovať rekonštrukciu juhozápadného krídla kaštieľa,“ informovala o prípravách Miroslava Bandová z oddelenia výstavby MsÚ Želiezovce. „V júni 2024 boli plánované náklady vo výške 719 417,95 eur, tie však neobsahovali odhadové reštaurátorské práce. Správa z reštaurátorského výskumu bola dodaná v 1. kvartáli 2024 a bola vypracovaná pod dohľadom Krajského pamiatkového úradu v Nitre. Podľa tejto správy reštaurátori a projektant teda aktualizovali rozpočet, ktorý sa zahrnutím reštaurátorských činností zvýšil na 856

477,18 eur. Pôvodný navrhovaný rozpočet 2. etapy rekonštrukcie kaštieľa zahŕňal aj rekonštrukciu fasády, vstupných dverí, vstupnej haly, Esterházyho historického zážitkového centra a kaviarne, ako aj náklady na vybavenie kaviarne. Mesto Želiezovce nemá voľné finančné prostriedky na dofinancovanie zvýšeného rozpočtu, preto sa v rámci 2. etapy neuskutoční obnova fasády. Tá bude zahrnutá do niektorej z ďalších etáp a bude realizovaná ako celok.“ V rámci reštaurátorských prác sa tak bude realizovať rekonštrukcia miestností a vstupných dverí. Na stavebné práce bude využitá rozhodujúca časť rozpočtu projektu, takmer 690 tisíc eur. Primátor Ondrej Juhász v súvislosti s projektom poznamenal, že základnou podmienkou poskytnutia grantu na pokračovanie rekonštrukcie kaštieľa je povinnosť otvoriť kaštieľ verejnosti po dokončení 2. etapy. Preto v jeho vstupnom, juhozápadnom krídle bude okrem kaviarne a zážitkového centra vytvorený aj turistický informačný bod. Očakáva sa, že v prvom štvrtroku 2025 prebehne výberové konanie na dodávateľa a samotná realizácia prác sa začne v druhom polroku budúceho roka. Ukončenie 2. etapy rekonštrukcie je plánované na koniec roka 2026.

Ladislav Levický

O projekte Spolupráca pri znovuoživení študovne Ostrihomského hradu a juhovýchodného krídla kaštieľa Esterházyovcov v Želiezovciach, #CoMEin2

Mesto Želiezovce a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyműteményi Központ (Stredisko verejnej zbierky Maďarského národného múzea, MNM KK) v rámci programu CoME-in (1. etapa rekonštrukcie kaštieľa) už podali svedectvo o tom, že dokážu úspešne spolupracovať. Po úspešnej realizácii spoločného projektu si stanovili za cieľ ďalšie prehĺbenie vzájomných cezhraničných vzťahov. Na spoločných stretnutiach sa rozhodli pre širšiu spoluprácu v oblasti kultúry či cestovného ruchu, a tak vznikol aj nápad na ďalší spoločný projekt, v rámci ktorého budú spolupracovať pri znovuoživení študovne Ostrihomského hradu a juhozápadného krídla kaštieľa Esterházyovcov v Želiezovciach

Dunajský múr ostrihomského hradu je neustále podmačnaný a hrozí mu, že sa zrúti na poníže ležiacu časť mesta – Viziváros. Fresky pripisované Botticellimu, ktoré sa nachádzajú v miestnosti známej ako Studiolo v Bielej veži hradu, sú už 24 rokov neprístupné verejnosti. V Želiezovciach bol kaštieľ vďaka projektu CoME-in zachránený, ale budova ešte nie je prístupná verejnosti. Hlavným cieľom projektu #CoMEin2 je zabrániť uzavretiu ostrihomského hradu rekonštrukciou hradného múru a pre návštevníkov otvoriť freskami zdobenú

študovňu spolu s múzeom, ktoré vďaka projektu zavedie nové inovatívne riešenia. Ďalším cieľom projektu je pokračovanie rekonštrukcie kaštieľa Esterházyovcov, vďaka čomu bude obnovená juhozápadná časť objektu. Vznikne tu historické zážitkové centrum Esterházyovcov, turistické informačné centrum a kaviareň. Služby poskytované v kaštieli po jeho sprístupnení verejnosti budú metodicky podporované MNM KK.

„K dvom hlavným partnerom sa bez vlastného rozpočtu v projekte pripoja aj ďalšie organizácie, ktoré sa budú spolupodieľať na propagovaní ostrihomského hradu a želiezovského kaštieľa. Budú to organizácie: ZUŠ Franza Schuberta v Želiezovciach, OO CR Tekov, Esztergomi Turisztikai Nonprofit Kft., CATHEDRALIS TOURS Utazási és Kulturális Rendezvényszervező Iroda Kft.,

Európske zoskupenie územnej spolupráce PONTIBUS a ISTER-GRANUM,“ informoval projektový manažér Norbert Kotasz. (ik)

Názov projektu: Spolupráca pri znovuoživení študovne Ostrihomského hradu a juhovýchodného krídla kaštieľa Esterházyovcov v Želiezovciach

Acronym: #CoMEin2,

Kód projektu: HUSK/2302/2.4/015

Názov programu: Program Interreg Maďarsko – Slovensko

Celkový rozpočet projektu: 2 089 176,20 EUR

• Príspevok Európskej únie (ERDF): 1 671 340,96 EUR

• Národný príspevok: 340 357,96 EUR

• z toho príspevok Maďarska: 224 142,04 EUR

• príspevok Slovenska: 116 215,92 EUR

• Vlastný príspevok partnerov (verejný): 77 477,28 EUR

Trvanie projektu: 30 mesiacov (od 01.07.2024 do 31.12.2026)

Projektový tím: projektový manažér Norbert Kotasz, profesionálna líderka projektu Miroslava Badová, finančná líderka projektu: Monika Tomeková, komunikačná manažérka Diana Csicsmanová.

Kontakt: esterhazy@zeliezovce.sk

Webstránka projektu: <https://www.kastielzeliezovce.sk/>

Webstránka programu: www.interreghusk.eu

Interreg
Maďarsko – Slovensko

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Spisovateľ pochádzajúci zo Želiezoviec prežíva tvorivé

Chlapec zo Schubertovej ulice, ako sa charakterizoval v jednom zo svojich diel, prežil svoju mladosť v blízkosti želiezovského kaštieľa, keďže vyrastal v dome susediacom so želiezovským parkom. Táto blízkosť a vzniknuté puto ho poznačili na celý život, dodnes nosí naše mesto v srdci a spomína ho často v súkromí aj vo svojich dielach. Písať začal už ako mladý gymnazista, jeho prvotina však vyšla až v 90-tych rokoch. Bola ňou zbierka *Majte ma radi*, ale úspech zaznamenali aj ďalšie jeho diela, medzi nimi *Nebo Peklo Raj*, *Vtáčie mlieko*, *Dobové tance*, *Povesti či Pandorina skrinka*. So Želiezovcami je späté jeho pôsobenie v týždenníku *Telegraf* v 90. rokoch a v rokoch 2006–2007 bol externým redaktorom Želiezovského spravodajcu. Popri vlastnej tvorbe bol aj vydavateľom a šéfredaktorom rôznych literárnych a regionálnych periodík, pôsobil ako textár, scenárista, organizátor kultúrnych podujatí, festivalov. **Anton Pižurný** teraz žije a tvorí v Senci a viac-menej pravidelne sa objaví aj v Želiezovciach. Po jednej z jeho návštev vznikol tento rozhovor.

Pochádzaš zo Želiezoviec a pokiaľ si pamätám, túto skutočnosť si vždy zdôrazňoval, napokon svoje spomienky na rodné mesto si spracoval aj vo svojej tvorbe. Čo pre teba znamená toto mesto?

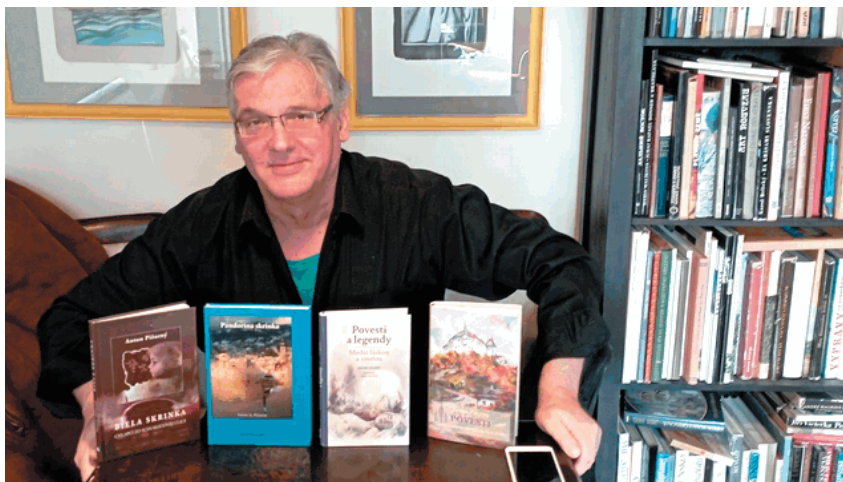
– Áno, mojím rodným domom je ten oproti tzv. Soviemu zámočku, v ktorom žil Franz Schubert. Do kaštieľa Esterházyovcov, v ktorom mal istý čas pracovňu aj môj otec MVDr. Anton Pižurný som ako dieťa chodil do škôlky.

No a v roku 2018 sme v tom kaštieli „pokrstili“ aj moju spomienkovú knihu na detstvo v Želiezovciach s názvom *Biela skrinka* a podtitulom *Chlapci zo Schubertovej ulice*. Tento rok by malo vyjsť jej voľné pokračovanie s názvom *Spriadanie myšlienok*. Som veľmi rád, že kaštieľ sa konečne zmysluplne renovuje. Toto mesto je pre mňa archetypálnou istotou aj v búrlivých časoch života...

Okrem rodného mesta ťa najčastejšie spájajú s Banskou Štiavnicou, kde si strávil čas svojho života a kde sa narodili aj tvoje deti. Aký máš vzťah k Štiavnic

a čo všetko ťa s ňou ešte spája?

– Štiavnica je celkom iná káva ako Želiezovce, kde som začal chodiť do gymnázia. V štúdiu som pokračoval na gymnáziu v Žiline a nakoniec som zmaturoval na gymnáziu v Banskej Štiavnici. Potom som ešte študoval knihovníctvo v Bratislave. V Banskej Štiavnici som prežil svoje najťažšie, ale aj najkrajšie chvíle, tam sa narodili moje tri deti: Adam, Oliver a Tamara Sofia. O Štiavnici v skratke tolko: Býva sa tam dobre, ale žiť sa tam

nedá – nech mi je odpustená táto myšlienka (smiech).

Ktoré kúty Slovenska (a sveta) majú ešte miesto v tvojom srdci? Čím si ho získali?

– Mojím domovom je vlastne celá naša krásna krajina. Istý čas som žil aj v Tatrách a v Prešove. Momentálne žijem už deviaty rok v Senci, kde sa mi veľmi darí a už som tu napísal a vydal viacero kníh.

Pozastavme sa pri твоjich pobytoch vo frankofónnych oblastiach: v roku 2006 si istý čas strávil na ostrove Reunion v Indickom oceáne, nedávno si pobudol v Montpellieri. Ako si sa na tieto miesta dostal, čo si tam prežil a kedy sa o tom dočítame v твоjich dielach?

– Na ostrove La Reunion som sa ocitol v mojej veľmi zložitej situácii a vlastne mi to zachránilo život. Začal som tam písať prvé básne zbierky *Pandorina skrinka*, ktorá práve vyšla už v druhom vydaní. O pobyte na ostrove som napísal rukopis *Zlatá skrinka*, na ktorý hľadám vydavateľa. V meste Montpellier som sa ocitol vlastne vďaka mojej Bielej skrinke

– *Chlapci zo Schubertovej ulice*. Dostal sa k nej aj bývalý Želiezovčan Jan Sláma, ktorý roky žije v Montpellieri. Napísal mi, že aj on je pôvodom chlapec zo Schubertovej ulice, a tak som na jeho pozvanie strávil krásne leto v tomto čarovnom meste. Dopísal som tam svoje dielo *Povesti – Naše korene sú našou*

korunou, ktoré v roku 2023 knižne vydalo vydavateľstvo *Tranoscius*.

Tvoja tvorba je veľmi rôznorodá, nejde len o poéziu a prózu. Si iniciátorom rôznych projektov, zapájaš sa do mnohých umeleckých aktivít, pôsobil si v rádiách, zakladal si umelecké občianske združenie, divadlo a viacero novín, organizoval festivaly, spolupracoval si na filmoch. Počas pobytu v Želiezovciach pred poldruha desaťročím si pripravil kabaretné pásmo „P a p r i k á š“ a spolupracoval si aj na nultom ročníku dobročinnnej aukcie, ktorá sa neskôr stala známa ako *Art for Help*. Ako to všetko stíhaš, odkiaľ čerpáš energiu a nápady pre tieto aktivity?

– Nuž, len malí ľudia majú malé ciele (smiech). Ale vážne. Všetky moje aktivity vyplynuli z výchovy mojich rodičov, ktorí ma viedli k láske k vlasti a kultúre. Môj otec Anton vyštudoval vo Viedni zverolekárstvo, mama bola dlhé roky vedúcou Slovenskej knihy v Želiezovciach. Obaja sú pochovaní na cintoríne v Želiezovciach.

Pri menovaní toľkých aktivít sme vynechali pamätné tabule, ktoré majú v tvojom živote a myslení nezastupiteľné miesto ako prostriedok upozornenia verejnosti na dôležité momenty histórie, literatúry, umenia. Inicioval a inštaloval si viacero pamätných tabúl po celom Slovensku. Čo pre teba znamenajú a ktoré by si spomenul aj osobitne?

– Prvou bola pamätná tabuľa „Dom Maríny“ v Banskej Štiavnici, ktorú neskôr jej nový majiteľ bez môjho vedomia odstránil a budovu prerobil na tzv. Banku lásky. Tá však presne na moje narodeniny v roku 2023 vyhorela a zapálila v centre Banskej Štiavnice aj ďalších šesť historických budov. Hoci príčiny požiaru ešte nie sú dostatočne vyšetrené, majitelia budovy už dostali od ministerstva kultúry dotáciu vyše troch miliónov eur...

Pamätnú tabuľu sme inštalovali maliarovi Jozefovi Kollárovi v Botanickej záhrade, ďalšiu budovateľovi štiavnickej Kalvárie pátrovi Pergerovi, ktorú tiež odstránili a neviem, kde sa nachádza. Jednu sme umiestnili aj na bájne Sitno polyhistorovi Andrejovi Kmeťovi. Inicioval som a dal

obdobie. Má veľké srdce, na čo takmer doplatil

vyrobiť aj pamätnú tabuľu v Bratislave na novovzniknutom Námestí T. G. Masaryka na nábreží Dunaja pred Slovenským národným

múzeom v Bratislave.

Ktoré diela sa ti podarilo vydať odvtedy, čo sme sa stretli na krste tvojej knihy Pandorina skrinka a neskôr Biela skrinka? Povedz o nich niečo.

– Po Pandorinej a Bielej skrinke to boli Povesti medzi láskou a smrťou, ktoré v roku 2021 vydal Ikar a po nich Povesti – Naše korene sú našou korunou, ktoré v roku 2023 vyšli vo vydavateľstve Transcius. Tento rok by mal vyjsť aj tretí diel, Povesti medzi šťastím a smrťou, meno vydavateľstva však zatiaľ neprezerám.

Ako sa ti darí tvoriť v ostatnom období? Čím žiješ vo vzťahu k literárnej tvorbe? Čo môžeme očakávať v najbližšom období?

– Ďakujem za opýtanie, darí sa mi výborne, až na

tie výkyvy v zdraví. Nedávno som skoro skolaboval a nakoniec mi na urgente v bratislavskom Ružinovke krásna ukrajinská doktorka Anhelica zistila vysoký krvný tlak a zväčšené srdce. Ani sa tomu nečudujem (smiech).

Na vydanie je pripravené aj Spriadenie myšlienok, Zlatá skrinka a nová básnická zbierka Straty a nálezy s mojimi básňami venovanými Maríne a Andrejovi a ďalšie. Chcel by si niečo dodať alebo odkázať čitateľom?

– Mojm motto je: Kým dýcham, píšem, kým píšem, žijem. A tiež: Ak chceme trochu pomôcť tomuto svetu, naučme deti čítať knihy.

Ďakujem za rozhovor.

Ladislav Levicky

Október v znamení jubilea „Schubert 200“

Tento rok je tomu presne 200 rokov, čo v Želiezovciach niekoľko mesiacov žil a pôsobil svetový hudobný veľikán Franz Schubert. Jubileum si počas októbra pripomenuli dvomi koncertmi v obnovených priestoroch kaštieľa Esterházyovcov. V oboch prípadoch išlo o festivalovú zastávku spoluorganizovanú želiezovským občianskym združením Castellum Zeliz. Dňa 5. októbra sa v kaštieli konal koncert v rámci festivalu Pro Musica Nostra Nitriensi, 26. októbra to bol záverečný koncert jubilejného 10. ročníka medzinárodnej série koncertov Schubert Fest.

Želiezovce majú pevné miesto na hudobnej mape Slovenska tak vďaka spojitosti s rakúskym skladateľom, ako aj vďaka vytrvalému organizovaniu koncertov klasickej hudby, či už ide o Jarnú Schubertiádu alebo Schubert Fest. Rekonštrukcia časti kaštieľa a presťahovanie koncertov na autentické miesto, kde presne pred dvomi stáročiami hrával na klavíri aj sám Schubert, však posunulo želiezovské podujatia na vyššiu úroveň. Kým predsedníčka OZ Castellum Zeliz Katarína Polková začiatkom tohto roka ešte hovorila o nižšej návštevnosti koncertov klasickej hudby, na októbrových koncertoch boli v hudobnej sále všetky stoličky zaplnené a mnoho záujemcov si miesto našlo aj vo vedľajšej miestnosti, v ktorej je hudobný zázitok predsa len trochu obmedzený. Navyše želiezovské koncerty vyhládávajú čoraz viac aj hostia zo zahraničia a najmä z dôvodu autenticity prostredia nie je núdza ani o popredných hudobníkov a spevákov, ktorí si veľmi radi zahrajú a zaspievajú v miestnosti, kde svojho času zneli Schubertove skladby priamo v podaní ich autora.

Sloganom festivalov Pro Musica Nostra je

Festival, ktorý vracia hudbu tam, kde kedysi znela. Základnou myšlienkou je prezentácia klasickej hudby vo významných architektonických pamiatkach viacerých slovenských regiónov. „Nejde pri koncipovaní festivalu len o zatriktívnenie klasickej hudby a pamiatok, ale aj o poukázanie na potenciál uchrániť, zveľadiť a rozvíjať tak umeleckú ako i historickú časť tohto pomyselného zväzku. Naším podujatím sa

takpovediac vraciame do prirodzeného umeleckého prostredia, lona umeleckej tvorby a jej prezentácie,“ hovoria organizátori festivalu z Hudobného centra. Festival sa v nitrianskom regióne uskutočnil v 8 lokalitách. Na želiezovskom koncerte, špeciálne venovanom Schubertovými

piesňam, účinkovala sopranistka Simona Šaturová, gitarista Martin Krajčo, ich hudobný program recitáciami dopĺňal herec Štefan Bučko. Schubert Fest je medzinárodným festivalom organizovaným už desiaty rok Spoločnosťou Franza Schuberta, v našom meste spoluorganizovaný OZ Castellum Zeliz. Stalo sa už tradíciou, že úvodný koncert je organizovaný vo Viedni a záverečný v Želiezovciach. Slávnostnejší charakter v tomto roku želiezovskému podujatiu prepožičali obe jubileá aj nové prostredie. Na koncerte účinkovali sopranistka Saskia Žihlová, vietnamský klavirista Nguyen Le Viet Ahn, huslista Štefan Gyöpös, hostia z Maďarska: klaviristka Gabriella

Hamar a huslista Péter Hamar a zlatým klincom večera bolo účinkovanie Ladislava Kaprinaya so svojou speváckou skupinou. Predniesli dielo, ktoré Franz Schubert zložil na žiadosť grófsky a ktorú rodina Esterházyovcov spievala pred 200 rokmi v tej istej miestnosti. Podujatiu ani tentoraz nechýbali tradičné elementy: vtipné sprievodné slová organizátora Pavla Polku, jeho prekvapenia vo forme rôznych relikvií spätých

s grófskou rodinou, ako aj na podujatiach OZ Castellum Zeliz tradičné pohostenie po koncerte. „Dnešný jubilejný 10. ročník medzinárodného festivalu Schubert Fest sa jednoznačne vydal. Výnimoční interpreti, prišlo aj počasie, cením si mimoriadne hojný počet domácich návštevníkov aj návštevníkov zo zahraničia, veď v hľadisku okrem domácich sedeli aj ľudia z Česka, Maďarska, Holandska a dokonca aj z Portugalska. Som vďačný každému z nich za prejavovaný záujem o takzvané Schubertove Želiezovce,“ vyjadril sa P. Polka po podujatí, ktoré ukončilo jubilejný hudobný rok pri príležitosti 200. výročia pôsobenia Franza Schuberta v Želiezovciach. Ladislav Levicky

Výhodnejšia dotácia na Slobodáreň. Mesto bude splácať nižší úver a získa späť aj časť už zaplatenej zábezpeky

Tri roky po ukončení rekonštrukcie, po mesiacoch rokovaní o odstúpení od spolupráce či zotrvaní v nej a požiadaní o štátnu podporu bolo v priebehu októbra napokon definitívne rozhodnuté o tom, že mesto získa dotáciu a výhodný úver na odkúpenie Slobodárne. Tým sa potvrdilo, že rozhodnutie mestského zastupiteľstva o pokračovaní v spolupráci s investorom a realizátorom prestavby a rekonštrukcie, spoločnosťou DYNAMIK REAL2, s.r.o. bolo správne. Odstúpenie od zmluvy o odkúpení Slobodárne predstavitelia samosprávy zvažovali z dôvodu, že predchádzajúca žiadosť mesta o štátnu dotáciu bola odmietnutá pre nesplnenie podmienok v oblasti technických parametrov rekonštruovanej budovy. Podľa zákona má žiadateľ možnosť požiadať o dotáciu do troch rokov od kolaudácie stavby a žiadosť, ktorú muselo mesto podať do konca mája tohto roka, bola poslednou možnosťou získania výhodného financovania odkúpenia Slobodárne. Nitrianska spoločnosť objekt pred rokmi odkúpila s cieľom rekonštrukcie a prestavby na bytový dom s tým, že po realizácii investície ho mesto odkúpi späť s využitím dotácie od ministerstva a výhodného úveru od Štátneho fondu rozvoja bývania, čo je často využívaný spôsob získavania štátnej

podpory bytovej výstavby.

Ministerstvo dopravy SR schválilo dotáciu za podmienok, ktoré boli pre mesto výhodnejšie oproti minulým rokom. „Podmienky dotácie sa v minulom roku zmenili a v schválenej štruktúre sú pre mesto výhodnejšie ako v minulých rokoch. Celková kúpna cena Slobodárne, vychádzajúca z výsledku verejného obstarávania a pozostávajúca z ceny bytového domu, technickej vybavenosti a príslušných pozemkov je

1 711 948,14 eur. Financovaná je z troch zdrojov: dotácie od ministerstva dopravy, úveru od ŠFRB a vlastných prostriedkov mesta. Dotáciu ministerstvo poskytne vo

výške 609 420 eur, úver bude mesto čerpať vo výške 999 030 eur a z vlastných zdrojov prispeje sumou 103 498,14 eur,“ informovala nás Denisa Majtánová, referentka oddelenia výstavby MsÚ Želiezovce. Pôvodne sa počítalo s čerpaním úveru až vo výške 1,365 mil. eur a vlastnými prostriedkami až vo výške takmer 395 tisíc eur, ktoré už mesto pred rokmi aj zaplatilo. Vďaka výhodnejším podmienkam a teda vyššej miere dotácie túto sumu, zníženú o aktuálnu výšku vlastných prostriedkov, čiže celkovo vyše 290 tisíc eur, má mesto získať späť do svojho rozpočtu. „Podmienkou poskytnutia a čerpania dotácie je úhrada časti obstarávacích nákladov stavby z vlastných zdrojov, čiže v sume 103 498,14 eur a dokladovanie úhrady najneskôr do 15. novembra. Úhradu finančnej zábezpeky späť na účet mesta upravuje dodatok č. 4 zmluvy, ktorú zastupiteľstvo schválilo koncom októbra,“ dodáva Denisa Majtánová. Pri splnení podmienok poskytnutia dotácie sa tak má

udiať najneskôr do 12. decembra, resp. do 15 dní od termínu úhrady časti kúpnej ceny Slobodárne vo výške čerpaného úveru.

(ik)

Spoločnou a charakteristickou črtou je pomoc rodičov

Na októbrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva bola predložená správa o výsledkoch, úspechoch, aktuálnej situácii a problémoch miestnych škôl a školských zariadení. Popri písomnej správe dostali prítomní predstavitelia týchto inštitúcií v skratke zhrnúť najdôležitejšie informácie. V ZŠ Želiezovce už roky zápasia s nedostatočnou kapacitou školy. „Napriek tomu, že si prenajímame dve triedy od gymnázia, pomohla by nám jedna ďalšia alebo dokonca dve, kombinujeme ako vieme, kapacita je však nedostatočná. V niektorých triedach máme 27–28 detí, to sú veľmi vysoké počty. Otvárame maximálne 3 prvé triedy,“ povedala riaditeľka Petra Tomašovičová. V lete dokončili opravy po vytopení priestorov a problémy so spodnou vodou, ktoré uhradili z poisťného plnenia a vlastných zdrojov.

V maďarskej ZŠ riešia problém opadajúcej omietky zo stropov, pre ktorý museli jednu triedu vyradiť z prevádzky. Ako

primátor poznamenal, školu čaká projekt rekonštrukcie, ktorý však práve tento problém obnovy stropných omietok a statiky nerieši. Ako uviedla riaditeľka Anikó Máté, opravu sa budú snažiť financovať zo zdrojov Regionálneho úradu školskej správy určených na havarijnú stavbu.

ZUŠ F. Schuberta zostala po odsťahovaní škôlky jediná vzdelávacia inštitúcia v objekte na Ul. SNP 9. Riaditeľka Diana Horváthová potvrdila, že uvoľnením priestorov získali ďalší pavilón, vďaka čomu môže tanečný odbor nacvičovať v priestoroch školy, nie mimo nej v dome kultúry. Problémy majú so zastaranými radiátormi.

MŠ na Štúrovej 15 sa začiatkom prebiehajúceho školského roka presťahovala do obnovených priestorov, s ktorými sú podľa zástupkyne riaditeľky Drahomíry Nererovej spokojní. Vnútorne vybavenie je dostatočné, zostáva dobudovať exteriér, napr. dopravné ihrisko a zabezpečiť

uloženie exteriérových pomôcok a hračiek. V tejto MŠ pociťujú potrebu dostupnosti školníka aspoň na čiastočný úväzok. Obnovená budova mikulskej MŠ podľa riaditeľky Margaréty Adamčekovej vyhovuje, nárast kapacity vďaka rozšíreniu škôlky je však nutné pokryť aj rozšírením ihriska na dvore. Riaditeľka MŠ s VJM Gabriela Csókás Paré v písomnej správe informovala o tom, že v prenajatých priestoroch na Komenského ulici sídlia v dôstojných podmienkach, moderných, estetických a útulných priestoroch. Odstraňovanie prípadných závad vykonáva prenajímateľ, Reformovaná cirkevná obec v Želiezovciach. K nedostatkom riaditeľka zaradila chýbajúcu funkciu školníka a upratovačky alebo pomocníčky na čiastočný úväzok.

Všetky školy potvrdili mimoriadne dobré vzťahy s rodičmi, ktorí sa tak osobne, ako aj finančne podieľajú na odstraňovaní menších nedostatkov a skvalitňovaní priestorov. (ik)

Legendy a skutočnosť

Pred 200 rokmi sa Franz Schubert naposledy zdržiaval v Želiezovciach

Bežný človek ledva vie o geniálnom skladateľovi Franzovi Schubertovi viac, než že bol Rakúšan, zložil veľa piesní (presnejšie „Lied“-ov) a klavírných diel, zomrel mladý a svoj krátky život prežil väčšinou odkázaný na pomoc iných. Kto o ňom vie o niečo viac, dodá, že dve letá strávil v Želiezovciach ako učiteľ hudby detí rodiny Esterházyovcov. Sú potom „dobře informovaní“, ktorí, žiaľ, i tak

nie nudný životný príbeh skladateľa dotvárajú mnohými nepodloženými, sentimentálnymi historkami. Najčastejšie rozprávané skvelé príbehy sa väčšinou týkajú jeho diel. Pri nejakej starej lipe prisahajú, že skladateľ práve tam napísal svoju pieseň Der Lindenbaum. (Vieme, že táto pieseň je 5. časťou cyklu D 911 Winterreise, skomponovaného v roku 1827 a že autorom textu bol Wilhelm Müller, takže nanajvýš jeho mohla k napísaniu básne inšpirovať lipa.) Legendy nemajú konca kraja. Musím sklamať aj tých, ktorí sa domnievajú, že tu vznikli piesne ako Die schöne Müllerin (Krásna mlynárka) či Ave Maria, alebo že Karolina Esterházy bola do skladateľa zamilovaná.

O katalogizáciu diel Franza Schuberta vcelku sa pokúsili viacerí. Nebola to ľahká úloha, pretože skladateľ bol vo svojich rukopisoch veľmi neporiadny, niekedy ich dokonca ani neoznačil svojím menom alebo dátumom vzniku skladby. Schubertove diela najdôkladnejšie katalogizoval Otto Erich Deutsch (1883 - 1967). Odvtedy sa na označenie poradového čísla diel používajú Deutschove iniciálky (D 1 až D 998). Muzikológ navštívil aj Želiezovce a niekoľkokrát vyhľadal aj dedičov rodiny Esterházyovcov – potomkov Auerspergovcov Breunerovcov.

Schubert má dnes v Želiezovciach značný kult. Nebolo to ale tak vždy. V medzivojnovom období meno Schubert bežným ľuďom veľa nehovorilo. V stalinskom období po druhej svetovej vojne bolo zas nebezpečné hovoriť pozitívne o grófskej rodine vyhnannej z kaštieľa do zahraničia. V 60. rokoch 20. storočia sa želiezovský reformátsky farár Karol Kovács podujal na výskum Schubertových rokov v Želiezovciach. Výsledkom jeho práce bol 190-stranový rukopis napísaný na písacom stroji, ktorý ale totalitná cenzúra systému nedovolila vydať. Zrejme aj preto, že autorom bol duchovný. Kópia rukopisu zostala dlho v Schubertovom múzeu v Želiezovciach, ku ktorému spracoval fotomateriál miestny fotograf Gejza Gaál. Po zmene zriadenia rukopis nečakane zmizol a následne za záhadných okolností sa našla takmer úplná kópia. V roku 1993 fotograf Gejza Gaál a učiteľ na dôchodku Tibor Mezöľaky našli pri odchode z Pamätnej izby F. Schuberta takmer kompletnú kópiu rukopisu v najbližšom otvorenom odpadkovom koši v zelenom viazaní. Vzali si ho domov a chceli ho vydať, vydavatelia však štúdiu posúdili ako „dôkladnú, dobrú prácu, avšak ako dielo, ktoré je potrebné štylisticky, gramaticky a redakčne dopracovať“. Tak mi rukopis v októbri 1995 poslali s poverovacím listom, Gejza Gaál doplnil chýbajúce časti ilustrácií a z rukopisu sa v roku 2000 stala kniha (Géza Horváth: Franz Schubert v Želiezovciach. Na základe rukopisu Karola Kovácsa, považovaného za stratený. Lilium Aurum, Dunajská Streda, 2000. ISBN 80 808062 057 1).

Samozrejme, ako začínajúci „schubertológ“ sám by som veľa nedosiahol. Kniha by nemohla vyjsť bez výraznej odbornej pomoci Márie Eckhardt a Ferenca Sapszona. Veľmi mi pomohlo, že prezident Medzinárodného inštitútu Franza Schuberta (IFSI) Ernst Hilmar navštívil Želiezovce a prijal ma za člena inštitútu. V tom čase patrila medzi členov aj Zuzana Vitálová, ktorá v 70. rokoch minulého storočia vyučovala v Želiezovciach hru na klavír a intenzívne sa zahľbila do štúdia Schuberta. Jej kniha štúdií (Po stopách Franza Schuberta) vyšla v roku 1997 pri príležitosti 200. výročia Schubertovho narodenia a mala premiéru na jubilejnom koncerte Miešaného zboru Franza Schuberta v Želiezovciach. V 90. rokoch 20. storočia navštívili svoj „domov“ Paul a Heinrich Auersperg-Breunerovci, potomkovia grófskej rodiny žijúci v

Rakúsku, ktorí poskytli množstvo informácií o dokumentoch o Schubertovi, darovaných grófskej rodine alebo zachovaných v grófskej knižnici. Najväčšiu prácu však nepochybne odviezol nemecký muzikológ Hans Dieter Kiemle, ktorý niekoľkokrát navštívil Želiezovce. Keď videl kaštieľ v dezolátnom stave, presvedčil tu niekoľko mladých ľudí, aby spoločnými silami vyčistili átrium kaštieľa, zarastené burinou do výšky človeka. V takto vyčistenom átriu si „vysníval“ komorné javisko s hľadiskom pre 400 ľudí. Po návrate do Nemecka založil nadáciu na záchranu kaštieľa (Europäisches Komitee für Rettung und Erhalt des Schubert-Schlösses Zseliz). Nadácia zorganizovala niekoľko charitatívnych koncertov. Bohužiaľ, vyzbierané peniaze nestačili na rekonštrukciu ani jednej miestnosti kaštieľa a nadácia musela byť po niekoľkých rokoch zrušená.

Pravidelní čitatelia Želiezovského spravodajcu možno vedia, že samospráva mesta urobila v posledných rokoch pre obnovu kaštieľa mnoho. A kto občas navštívi koncerty a predstavenia v kaštieli, môže oprávnené dúfať, že medzi starobylé múry sa postupne vráti Schubertov duch. A zdá sa, že aj nerozhľadenosť sa vytráca – meno Franza Schuberta už nie je Želiezovčanom neznáme. Jeho meno nesie ulica vedúca okolo parku, základná umelecká škola, mestský zmiešaný spevácky zbor aj detský spevácky zbor maďarskej základnej školy. Čoraz viac ľudí si uvedomuje, že by sme sa nemali chváliť legendami postavenými na domnienkach, ale napríklad tým, že Schuberta k napísaniu viacerých jeho diel inšpirovali maďarské melódie, ktoré tu počul, že práve tu sa cítil najviac podnietený komponovať štvorročné klavírne skladby (pretože ich mohol efektívne využívať pri výučbe grófiiek pri hre na klavíri) a že počas rokov strávených v Želiezovciach (1818 a 1824) sa vďaka honoráru znížila jeho finančná závislosť od priateľov. Netreba podceňovať ani to, že aj v zahraničí sa pomaly naučili, že maďarský názov nášho mesta nie je Zseliz (s krátkym -i-), ani Zselic (!) a že neleží na brehu Váhu, ako sa dočítame v jednom zo Schubertových životopisov.

Aby sme pomohli tým, ktorí sa chcú dozvedieť viac o Schubertových rokoch strávených v Želiezovciach, v nasledujúcom čísle našich novín zverejníme zoznam Schubertových diel napísaných tu spolu s ďalšími informáciami.

Géza Horváth

Seniori oslavovali aj hodnotili

Mesiac úcty k starším si v našom meste aj tento rok pripomenuli s dostatočným dôrazom a dobre zorganizovaným podujatím. Na oslave organizovanej ZO Jednoty dôchodcov na Slovensku sa zúčastnilo asi 130 seniorov, pozvaní hostia aj primátor Ondrej Juhász. Účastníkov potešil program žiakov ZUŠ F. Schuberta a spevokolu Ōszirórsák, milé slová aj pripravené občerstvenie. Jubilantov si uctili kvetinami, aktívnych členov ocenili ďakovnými listami.

„Rok sme začali prehliadkou Sacherovho domu, ale organizovali sme aj oslavy MDŽ, športový deň, cyklotúru k vodnej elektrárni či zájazdy na termálne kúpaliská. Pomáhali sme OZ Želiezovčan organizovať deň detí a náš spevokol vystupoval na oslavách 750. výročia prvej písomnej zmienky o meste a na rôznych ďalších podujatiach. Naši členovia sa zúčastnili okresných športových hier, odkiaľ si priniesli dve medaily, krajských športových hrách, Dňoch matiek, okresnej a krajskej prehliadke poézie a prózy, ako aj na prehliadke speváckych zborov a okresnej turistike,“ povedala nám o činnosti ZO JDD v Želiezovciach jej predsedníčka Katarína Šuchterová.

Na podujatí pozdravili 40 jubilantov z radov členov ZO, kvetiny prítomným odovzdal primátor mesta. Členovia, ktorí sa v minulom období najviac podieľali na činnosti organizácie, boli ocenení

ďakovnými listami: Valéria Bitterová, Ján Csomor, Tibor Nagy, Helena Bónová a Margita Nagyová-Köpcnceioá za športovú činnosť, dvojica Bitterová – Hodáliková na prednes humorných scénok na podujatiach, trojica Ján Csomor, Marta Csomorová, Ladislav Vasaráb za 2. miesto v súťaži vo varení kohútieho perkeltu a spevokol Ōszirórsák za celoročnú aktivitu a reprezentáciu ZO. Ako predsedníčka poznamenala, najaktívnejšou a najvšestrannejšou členkou želiezovskej organizácie bola Valéria Bitterová. (ik)

Odpadové hospodárstvo čakajú ďalšie zmeny

V minulom roku sa na území mesta vyprodukovalo 1896 ton komunálneho odpadu. Do konca augusta tohto roka, čiže po dvoch tretinách roka bola produkcia tuhého komunálneho odpadu (TKO) na úrovni 1338 ton. V prepočte pomeru to znamená ďalší nárast produkcie odpadu oproti minulému roku. Keďže od budúceho roka vstupuje do platnosti legislatívna úprava, ktorá samosprávam predpisuje povinnosť zabezpečenia mechanicko-biologickej úpravy zmesového komunálneho odpadu pred skládkovaním, aj bez nárastu množstva produkovaného odpadu sa očakáva nárazové zvýšenie nákladov obcí v súvislosti s plnením tejto povinnosti. Mestský úrad v Želiezovciach v spolupráci s poslancami hľadá riešenia, ktoré by znížili dopad tohto opatrenia na budúcoročný rozpočet mesta, a tým aj na výdavky občanov.

„Kým cena za zneškodnenie jednej tony zmesového komunálneho odpadu na skládke spoločnosti Ekoreal, s.r.o. v Náne, kam odpad vyvážame, je 40 eur bez DPH a zákonného poplatku, zavedenie novej povinnosti mechanicko-biologickej úpravy v budúcom roku zvýši tento poplatok na 92 eur. Ak neznížime množstvo vyprodukovaného odpadu na území mesta, zvýšenie ceny spôsobí nárast nákladov mesta asi o 118 tisíc

eur,“ vysvetľuje vedúci oddelenia správy mestského majetku a služieb MsÚ v Želiezovciach Peter Haris. Nárast nákladov by si vyžiadalo aj ďalšie zvýšenie poplatkov za odpad, keďže ako na to roky upozorňoval hlavný kontrolór mesta, tieto náklady by mali byť vykryté z poplatku za odpad, nie dotované z iných príjmov mesta. „Úroveň miestneho poplatku, čiže výška poplatku pre občana za komunálny odpad by mala zodpovedať skutočným nákladom mesta na nakladanie s komunálnym odpadom. Tento poplatok bol vytvorený vyslovene na tento účel a malo to tak byť aj podľa zákona o odpadoch. Formulácia § 81 ods. 12 zákona o miestnych daniach a poplatku za komunálny odpad však pripúšťa možnosť nepremietnuť všetky náklady mesta do miestneho poplatku, ale prispievať na nakladanie s odpadom z iných prostriedkov mesta. Takýto postup obcí teda nie je v rozpore so zákonom, avšak narušuje základný princíp odpadového hospodárstva,“ tvrdí hlavný kontrolór mesta Jozef Jurák. Mesto sa tým dlhé roky riadilo a svoje náklady na zneškodnenie odpadu vykrývalo popri príjmoch z poplatku za odpad aj z iných svojich príjmov. Až v tomto roku po relatívne ráznom zvýšení poplatku sa podarilo vytvoriť vyrovnaný stav,

Vďaka za kultúrny zážitok

Dňa 29. 9. 2024 zorganizovali Judita Mrázová a Magdaléna Holková z MO Matice slovenskej v Želiezovciach zájazd do divadla Nová scéna v Bratislave na veselohru Bonviván o živote Františka Krištofa Veselého. Bol to krásny zážitok, ľudia odchádzali šťastní a veselí. Tešíme sa na ďalší kultúrny zážitok.

Zuzana Králiková

kedy mesto z príjmov z poplatku za odpad dokáže vykryť svoje náklady na nakladanie s odpadom. Ak by sa pri nemennom množstve odpadu tento princíp zachoval aj v roku 2025, mesto by bolo nútené príjem z poplatku za odpad zvýšiť zo súčasných 363 tisíc eur o zhruba tretinu. V prípade fyzických osôb by to znamenalo nárast poplatku zo súčasných 42,16 eur na 55,80 eur. Odborníci mesta a poslanci sa do konca roka snažia nájsť riešenie, ako zabrániť ďalšiemu zvýšeniu záťaže na občanov. Rokujú o viacerých návrhoch, napr. zmene frekvencie vývozu TKO, zmene pravidiel prevádzkovania zberného dvora či zavedení systému váženia odpadu a ďalšie. O ďalšom priebehu rokovaní a predstavených návrhoch prinesieme informácie v budúcom čísle mestských novín.

(ik)

* Šport *

Šachové družstvo zatiaľ s dvomi prehrami

Šachisti ŠK Slovan Želiezovce začali svoje účinkovanie v 4. lige, skupine B1 šachových majstrovských súťaží v nedeľu, 6. októbra. V úvodnom zápase sezóny boli hosťami D družstva ŠK Levice, ktorému podľahli 2:6. Za hostí bodovali vďaka víťaznej partii Jozef Mihalík a Ľudovít Kormosi. V druhom kole privítali v želiezovskom Dome kultúry hráčov NŠK Nitra C. Zápas sa skončil 1:7 v neprospech ŠK Slovan, za ktorý bodoval Ladislav Garaj, ktorí dosiahol jedinou víťaznú partiu Želiezovčanov. Družstvo ŠK Slovan Želiezovce je po dvoch kolách na poslednom mieste tabuľky bez víťazstva a bez bodu, avšak v podobnej situácii bez dosiahnutého bodu sú aj ďalšie dve družstvá, ktoré by mohol v prípade úspešného zápasu preskočiť. Aktuálnu

sezónu začal náš tím s kádrom v zložení: Jozef Kakačka, Juraj Buzás, Jozef Mihalík, Ľudovít Kormosi, Róbert Polcsák, Dušan Forbak, Jozef Kovács, Attila Mézes,

	Partie	+	=	-	TB1	TB2	TB3
1. Nitra C	2	2	0	0	6	13,5	0
2. Levice D	2	2	0	0	6	10,5	0
B. Kosiň C	2	2	0	0	6	10,5	0
4. Tlmače B	2	1	1	0	4	8,5	0
5. Nitra D	2	1	0	1	3	8	0
6. Šurany B	2	0	2	0	2	8	0
7. N. Zámky C	2	0	1	1	1	5,5	0
8. Komárno C	2	0	0	2	0	6,5	0
9. Topoľčianky B	2	0	0	2	0	6	0
10. Želiezovce	2	0	0	2	0	3	0

Vladimír Bielik, Ján Dorot, István Farkas, Ladislav Garaj, Norbert Családi. Tretie kolo sa uskutočnilo po redakčnej uzávierke novembrového čísla 10. 11.

(ik)

Športový rok želiezovských rybárov

Športová činnosť Miestnej organizácie Slovenského rybárskeho zväzu v Želiezovciach bola aj v roku 2024 pestrá. Jej členovia dosiahli aj v tomto roku niekoľko vynikajúcich výsledkov.

Družstvo LRU - privlač v zložení Tibor Nagy, Attila Timoranský, Martin Sýkorčin, Patrik Líška, Štefan Hegedüs, Miroslav Opavský splnilo svoj cieľ a udržalo sa v I. lige. Obsadilo celkové 9. miesto v poli 10 družstiev (8. - 5. - 10. miesto). V súťaži zvíťazilo družstvo MsO SRZ Levice. Najlepšie výsledky Želiezovčanov dosiahol Martin Sýkorčin (umiestnenia: 3 - 5 - 4 - 1 - 2 - 9). Na Majstrovstvách SR obsadil pekné 14. miesto (zo 40 štartujúcich pretekárov).

Vo Feeder lige juniorov, kategórii U15, obsadil Ján Dulai ml. (2009) celkové 5. miesto, na Majstrovstvách SR juniorov obsadil 2. miesto (1 + 4, celkovo 5 bodov). Družstvo MO SRZ Želiezovce na družobnej návšteve a pretekoch v LRU plávaná v Hložanoch (Srbsko), konaných 8. septembra 2024 obsadilo celkové 2. miesto. Tadeáš Valkovič obsadil 1.miesto v sektore A, Adrián Pustai, ktorý získal

1. miesto v sektore C, sa stal aj celkovým víťazom súťaže ŠARAN GLOŽAN KUP 2024. Je to najhodnotenejší športový úspech želiezovskej organizácie SRZ v roku 2024.

(Dokončenie v ďalšom čísle.)

MO SRZ Želiezovce

FUTBAL

VI. liga - juhovýchod, A družstvo

Želiezovce - S. Tekov	6:0 (3:0)
Pompos 2, Da Silva, Janúrik, Filho, Smiknya	
Marcelová - Želiezovce	1:0 (0:0)
Czibor	
Želiezovce - V. Lovce	1:1 (0:1)
Kokoška - Pleva	
Svodín - Želiezovce	1:1 (0:1)
Kovács - Janúrika	
Želiezovce - Kmeťovo	1:1 (0:0)
Da Silva - Vašek	

IV. liga - juhovýchod, dorastenci

Želiezovce - Kmeťovo	4:1 (0:0)
Bahorec 2, Belecký 2 - Šimon	
Želiezovce - Šahy	0:2 (0:1)
Tilz, Kékesi	
S. Tekov - Želiezovce	1:1 (1:0)
Šallai - Belecký	
Želiezovce - V. Ludince	1:2 (0:2)
Lakatoš - Banda, Kosan	
T. Lužany - Želiezovce	1:3 (1:1)
Gazdig - Mentuš, Varga, Belecký	

III. liga - juhovýchod, starší žiaci

Želiezovce - Hlohovec	4:2 (0:1)
Lakatoš 3, Boženík - Henčel, Šrámek	
Špačince - Želiezovce	4:0 (2:0)
Krajčovič 2, Palkech 2	
Želiezovce - Malženice	4:3 (3:1)
Boženík 2, Bugár, Lakatoš - Semenov 3	
AC Nitra - Želiezovce	2:3 (2:2)
Čech, Bott - Lakatoš 3	

III. liga - juhovýchod, mladší žiaci

Želiezovce - Hlohovec	0:13 (0:3)
Ščasný 4, Dlhoš 3, Marcinka 3, Cvecho 2, Halják	
Špačince - Želiezovce	5:0 (2:0)
Frtús, Doležaj, Cuninková, Kollar, Martiniak	
Želiezovce - Malženice	1:3 (1:1)
Magyar - Baláž, Vojtech, Reho	
AC Nitra - Želiezovce	7:0 (5:0)
Zorvan, Kováč, Šimko, Mečár, Gajdošík, Fábry (vlastný), Čunka (vlastný)	

(ik)

Upozornenie pre občanov – zákaz spaľovania

Spaľovanie listia, konárov, zvyškov rastlín po zbere úrody a ostatného odpadu zo záhrad a domácnosti **je zakázané a škodlivé.**

Tento zákaz upravujú tieto zákony:

- zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov,
- zákon NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 40/1964 Zb. (občiansky zákonník) v znení neskorších predpisov.

A tiež Všeobecne záväzné nariadenie mesta Želiezovce č. 4/2021 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Želiezovce. Pri spaľovaní odpadov na záhradách sa uvoľňujú toxické látky, ako napríklad oxid uhoľnatý, dráždivý čpavok, uhľovodíky, dechtové látky a mnohé ďalšie zdraviu škodlivé látky. Uvoľňujú sa škodlivé látky v ešte vyšších koncentráciách, než je to v mnohých priemyselných závodoch. Dôvodom je horenie za nízkych teplôt a nedostatočného okysličovania. Pálením zeleného odpadu, keď nad dedinami, mestami sa vznášajú mračná bieleho zapáchajúceho a škodlivého dymu, dochádza k porušovaniu

Občianskeho zákonníka. Podľa neho nikto nesmie nadmerne obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami a podobne. Spaľovanie odpadu predstavuje aj porušovanie zákona o odpadoch.

Zákon o ochrane pred požiarimi zase hovorí, že sa nesmie zakladať oheň tam, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu a že sa nesmú vypaľovať porasty bylín, kríkov.

Ak teda niekto spaľuje odpad zo záhrady – listie, trávnu, konáre ..., odpad z domu – plastové fľaše, papiere, kartóny, gumu ... dopúšťa sa protiprávneho konania a hrozí mu pokuta až do výšky 1500,00.- €. Ak by sa však takéhoto priestupku dopustila právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, pokuta môže dosiahnuť až do výšky od 1200,00 do 120 000.- €.

V meste Želiezovce je pre občanov počas prevádzkových hodín k dispozícii Zberný dvor, v ktorom sú vytvorené podmienky na uskladnenie aj väčšieho množstva odpadov. Do tohto zberného dvora je možné odviezť nasledovné druhy odpadu:

- väčšie množstvo papiera a lepenky
- väčšie množstvo skla
- šatstvo, textílie
- jedlé oleje a tuky
- drevo
- väčšie množstvo plastov
- biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad (ako napríklad: tráva, kvety, listie, drevný odpad zo strihania a orezovania krovin a stromov)
- objemný odpad
- drobný stavebný odpad – za poplatok

Zberný dvor je otvorený v pondelok, stredu a piatok od 8:00 do 16:00 hod a v sobotu od 8:00 do 12:00 hod.

Na základe uvedeného vyzývame obyvateľov k dodržiavaniu zákonných ustanovení.

V prípade zistenia zakladania ohňov na verejných priestranstvách, vypaľovania trávy alebo pálenia ostatkov v záhradách, ohlásť zistenia na tel. číslo mestskej polície : 0905891441 alebo na bezplatnú linku polície na číslo 158 !

ĎAKUJEME.

MsÚ Želiezovce

Na krídlach anjelov

16. október - taká obyčajná stredu, pre nás však výnimočná. Zariadenie „PERLA“, ZSS Želiezovce prijalo pozvanie na 12. ročník benefičného kultúrneho a náučného podujatia s názvom *Na krídlach anjelov*, usporiadaného pre ľudí s mentálnym a zdravotným postihnutím, ktoré pripravilo občianske združenie Milan Štefánik v Mestskom kultúrnom centre v Žiari nad Hronom.

Na koncerte sme si užili úžasné vystúpenia slovenských interpretov, a to speváčku Kristínu, kapelu Polemic, ako aj Poddukeľský umelecký ľudový súbor. Súčasťou podujatia boli tiež rôzne náučné workshopy. Celým programom nás sprevádzala moderátorka Aneta Parišková.

Obrovským úspechom pre nás bolo ocenenie vo výbere najkrajších transparentov. Ten náš zaujal najviac a odniesli sme si zaň výhru v podobe sošky, poukážky na nákup kníh a multifunkčného prehrávača.

Tento deň nás teda naplnil obrovskou hrdosťou, nesmiernym šťastím a pozitívnou energiou, z ktorej budeme ešte veľmi dlho čerpať.

„PERLA“, Zariadenie sociálnych služieb Želiezovce

Kronika - Krónika

Sľúbili si vernosť – Húséget esküdtek

-

Opustili nás – Elhunytak

Eva Révészová	(vo veku 83 rokov)
Ján Ladník	(vo veku 73 rokov)
Alžbeta Tóthová	(vo veku 72 rokov)

Želiezovský spravodajca

Mesačník mesta Želiezovce. Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce, IČO: 00 307 696

Číslo registrácie: EV 3292/09, ISSN 1338 9327

Šéfredaktor: Ladislav Levický

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth (maď.), Mgr. Jozef Meliska (slov.)

Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Tlač: Tlačiareň MERKUR, s.r.o., Nové Zámky

Názory uverejnené v novinách nemusia odzrkadľovať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Zselíz város havilapja. Kiadó: Zselíz Város Önkormányzata,

Nyilvántartási szám: 00 307 696

Lapnyilvántartási szám: EV 3292/09, ISSN 1338-9327

Főszerkesztő: Levický László

Olvasószerkesztő: RNDr. Horváth Géza (magy.), Mgr. Jozef Meliska (szlov.)

Szerkesztőség: Zselízi Városi Hivatal, Szfn u. 2, tel. 036/772 11 70,

e-mail: 93701@pobox.sk

Nyomda: MERKUR Kft., Érsekújvár

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

Počítadlo stavu mestskej kasy

Položka	31. 12. 2020	31. 12. 2021	31. 12. 2022	31. 12. 2023	30. 9. 2024
Zostatky na bankových účtoch	850 159,26 €	410 177,82 €	798 575,81 €	1 012 761,31 €	209 167,19 €
Závazky voči dodávateľom	72 619,00 €	34 955,90 €	99 216,75 €	34 791,85 €	234 291,67 €
Dlhodobé investičné úvery	2 038 872,80 €	1 797 068,80 €	1 554 442,80 €	2 463 916,80 €	2 233 813,00 €
Zadlženosť na obyvateľa	301,30 €	267,59 €	233,54 €	373,21 €	-

Očná optika Optosan

Vám ponúka očné vyšetrenie v priestoroch našej optiky každý štvrtok od 9:00 do 14:00 hodiny.

Informovať, príp. objednať sa môžete na adrese SNP 40, Želiezovce alebo na tel. č. 036/771 20 09. Tešíme sa na Vašu návštevu.

Az Optosan optika

értesíti Önöket, hogy látásvizsgálatot végez csütörtökönként 9:00-tól 14:00 óráig.

Érdeklődni és időpontot kérni személyesen az Sznf u. 40 alatti címen, ill. a 036/771 20 09-es telefonszámon lehet.

(17-67)

Preprava (odvoz)

zeminy, štrku, haluzoviny, stavebnej sute a iného odpadu do 3,5 t

(v sobotu, prípadne

v iné dni dohodou)

(Želiezovce

a blízke okolie)

(24-08)

Info na tel. č. 0902 163 611

UNI PARKET

Erik Kysel'

Želiezovce - Svodov 121

pri hlavnej ceste • 0903 274 703

VÁM PONÚKA

NAJVÄČŠÍ VÝBER

- laminátových parkiet: kompozitné podlahy vinylové, keramické a laminátové
- interiérové farby
- polystyrénové lišty, rozety
- prechodové a schodové lišty
- dvere, zárubne, kľučky
- drevené lišty

**VŠETKO
ZA SUPER
CENY**

(22-05)

Komenského 29, Želiezovce 93701

Agro - market s.r.o.
Želiezovce

(23-05)

VÁM PONÚKA

mobil: 0908 753 213
0908 715 625
036/771 13 35

- náhradné diely na poľnohospodárske stroje
- produkty do záhrady, dielne a domácnosti
- široký výber pracovných, poľovníckych, rybárskych odevov a obuvi

FB: Agro-Market Želiezovce

www.agromarketonline.sk

Knižné novinky Mestskej knižnice (☎ 7711000):

Hilderbrand, Elin: Päthviezdičkový vikend (Tatran 2024)
Hollis je autorkou obľúbeného blogu o varení, má vysnívané manželá, kardiochirurga Matthewa, a šikovnú dcéru Caroline. Jedného dňa Matthew zahynie pri autonehode. Hollis sa zrúti celý svet. Dočíta sa o tzv. Päthviezdičkovom vikende a rozhodne sa, že aj ona usporiada takýto vikend.

Empoli, Guliano Da: Kremelský mág (Tatran 2023)
Román očakávali tí, ktorí sa snažia analyzovať rozhodnutia Kremľa. Predobrazom hlavnej postavy príbehu bol údajne Vladislav Surkov, podpredseda vlády a neskôr až do roku 2020 Putinov poradca.

Kapff, Emily: Koruna (Tatran 2023)
Ideálne znázornenie dnešného prepychového života, aby sme pochopili dôsledky spotrebiteľského plytvania. Ukazuje, ako bude vyzerať náš svet, ak sa nespamätáme.

kniznicazeliezovce@gmail.com

kniznicazeliezovce.wordpress.com

online katalóg: https://zeliezovce.biblib.sk

A Városi Könyvtár könyvajánlata (☎ 7711000):

Brown, Bors: Misszió (Álomgyár, 2023)
Dr. Budai Donát fiatal, jóképű és sikeres orvos, ám a magánélete kész kudarc. Afrikában vállal megbízatást, remélve, hogy szakértelmével segíteni tud másokon, és közben rátalál önmagára.

Macsovszky Péter: Miből készültek és hová tartanak (Madách, 2020)
Szerzőnk érintkezett sugallatokkal, szellemekkel, kultúrákkal, gondolatokkal, megérzésekkel. Írókkal, könyvekkel, stílusokkal. Földönkívüliekkel, agykatatókkal, macskákkal, kutyákkal, gyíkokkal.

Mancs Örjárat – Mancsmesék 1. – 4. (Móra, 2021 - 2023)
Indulj bevetésre kedvenc kutyáiddal! Izgalmas kalandok várnak, de ne félj! Sosincs túl nagy falat vagy túl kicsi kutya!

Knihy sú z projektu

Knihy z krajiny zárazkov.

Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Knihy sú z projektu Spomaľ a vychutnaj si svoju knihu - Lassíts és élvezd a könyvet. Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

* Sport *

Sakkcsapatunk eddig két vereséggel az utolsó

Az ŠK Slovan Želiezovce csapata október 6-án, vasárnap kezdte meg szereplését a sakkozók bajnoki 4. ligájának B1 csoportjában. A szezonnyitó mérkőzésen az ŠK Levice D csapatának vendégeiként 6:2-es vereséget szenvedtek. A vendégcsapat 2 győztes partijáért járó pontjait Jozef Mihalík és Kormosi Lajos szerezte. A második fordulóban a zselízi művelődési házban az NŠK Nitra C gárdáját fogadták. A mérkőzést a hazai ŠK Slovan 1:7-re elveszítette, egyetlen pontját Ladislav Garaj szerezte. A zselízi Slovan két forduló követően győzelem és pont nélkül a tabella utolsó helyén

áll, ám hasonló helyzetben van szerzett pont nélkül két további csapat is, amelyeket egy sikeres mérkőzés esetén megelőzhetne. Csapatunk az idei szezont

a Jozef Kakačka, Juraj Buzás, Jozef Mihalík, Kormosi Lajos, Polcsák Róbert, Dušan Forbak, Kovács József, Mézes Attila, Vladimír Bielík, Ján Dorot, Farkas

	Partie	+	=	-	TB1	TB2	TB3
1. Nitra C	2	2	0	0	6	13,5	0
2. Levice D	2	2	0	0	6	10,5	0
B. Kosihy C	2	2	0	0	6	10,5	0
4. Tlmače B	2	1	1	0	4	8,5	0
5. Nitra D	2	1	0	1	3	8	0
6. Šurany B	2	0	2	0	2	8	0
7. N. Zámky C	2	0	1	1	1	5,5	0
8. Komárno C	2	0	0	2	0	6,5	0
9. Topoľčianky B	2	0	0	2	0	6	0
10. Želiezovce	2	0	0	2	0	3	0

István, Ladislav Garaj, Családi Norbert összeállításban játssza végig. A harmadik fordulót november 10-én, lapzártá után tartották.

(ik)

A zselízi sporthorgászok idei évadjáról

A Szlovák Horgászszövetség zselízi alapszervezetének sporttevékenysége a 2024-es évben is változatos volt. A szakosztály tagjai ezúttal is több figyelemre méltó eredményt értek el.

A Nagy Tibor, Timoranský Attila, Martin Sýkorčín, Patrik Líška, Štefan Hegedűs, Miroslav Opavský alkotta csapat horgászbotos-pergető csapata teljesítette kitűzött célját, és bent maradt az I. ligában. A 10 csapat alkotta mezőnyben a 9. helyet szerezte meg (8., 5., 10. helyezés). A bajnokságot a lévai alapszervezet csapata nyerte meg. A zselíziek legjobb eredményét Martin Sýkorčín érte el (helyezései: 3., 5., 4., 1., 2., 9.). Az országos bajnokságon az előkelő 14. helyezést érte el a 40 tagú mezőnyben.

A Feeder Liga junior, U15-ös kategóriájában ifjabb Dulai János (2009) az 5. helyet szerezte meg összesítésben, a Szlovák Junior Bajnokságon pedig a 2. helyen végzett (1 + 4, összesen 5 ponttal).

A MO SRZ Želiezovce csapata a 2024. szeptember 8-án Dunagáloson (Szerbia) megrendezett horgászbotos-úszózásos baráti versenyen az összesített 2. helyet szerezte meg. Tadeáš Valkovič az A szektorban az

1. helyet szerezte meg, és Pustai Adrián, aki a C szektorban 1. helyezést ért el, egyben a ŠARAN GLOŽAN KUP 2024 verseny összesített győztese is lett. Ezzel a zselízi alapszervezet 2024-es évi legértékesebb sportteljesítményét érte el.

(Befejezés a következő számban.)

MO SRZ Zselíz

LABDARÚGÁS

VI. liga – délkelet, A csapat

Želiezovce – S. Tekov	6:0 (3:0)
Pompos 2, Da Silva, Janúrik, Filho, Smiknya	
Marcelová – Želiezovce	1:0 (0:0)
Czibor	
Želiezovce – V. Lovce	1:1 (0:1)
Kokoška - Pleva	
Svodín – Želiezovce	1:1 (0:1)
Kovács – Janúrika	
Želiezovce – Kmetovo	1:1 (0:0)
Da Silva – Vašek	

IV. liga - délkelet, ifjúsági csapat

Želiezovce – Kmetovo	4:1 (0:0)
Bahorec 2, Belecký 2 - Šimon	
Želiezovce – Šahy	0:2 (0:1)
Tilz, Kékesi	
S. Tekov – Želiezovce	1:1 (1:0)
Šallai - Belecký	
Želiezovce – V. Ludince	1:2 (0:2)
Lakatoš – Banda, Kosan	
T. Lužany – Želiezovce	1:3 (1:1)
Gazdig – Mentuš, Varga, Belecký	

III. liga - délkelet, diákcsoport

Želiezovce – Hlohovec	4:2 (0:1)
Lakatoš 3, Boženík – Henčel, Šrámek	
Špačince – Želiezovce	4:0 (2:0)
Krajčovič 2, Palkech 2	
Želiezovce – Malženice	4:3 (3:1)
Boženík 2, Bugár, Lakatoš – Semenov 3	
AC Nitra – Želiezovce	2:3 (2:2)
Čech, Bott – Lakatoš 3	

III. liga - délkelet, kölyökcsoport

Želiezovce – Hlohovec	0:13 (0:3)
Ščasný 4, Dlhoš 3, Marcinka 3, Cvecho 2, Halják	
Špačince – Želiezovce	5:0 (2:0)
Frtús, Doležaj, Cuninková, Kollar, Martiniak	
Želiezovce – Malženice	1:3 (1:1)
Magyar – Baláz, Vojtech, Reho	
AC Nitra – Želiezovce	7:0 (5:0)
Zorvan, Kováč, Šimko, Mečár, Gajdošík, Fábry (öngól), Čunka (öngól)	

(ik)

Az idősek ünnepeltek és értékelték

Az idősek tiszteletének hónapjáról idén is kellő odafigyeléssel és jól szervezett rendezvénnyel emlékeztek meg városunkban. A Szlovákiai Nyugdíjasegylet helyi szervezete által szervezett ünnepségen mintegy 130 résztvevő mellett meghívott vendégek, köztük Juhász András polgármester is részt vett. A résztvevőket a helyi művészeti alapkola növendékeinek és az Őszirózsák énekcsoport műsora, a kedves köszöntő szavak és az előkészített frissítő örvendeztette meg. A jubilánsokat virággal ajándékozták meg, az aktív tagokat köszönőlevéllel jutalmazták.

„Az évet a Sacher-ház megtekintésével kezdtük, de szerveztünk nőnap ünnepséget, sportnapot, kerékpártúrát a vízerőműhöz és kirándulást a termálfürdőbe. Segítettünk az Želiezovčannak PT-nek a gyermeknap megszervezésében, kórusunk fellépett a város első írásos említésének 750. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken és számos más rendezvényen. Tagjaink részt vettek a a járási sportjátékokon, ahol két érmet is nyertek, a kerületi sportjátékokon, az anyák napján, a járási és a kerületi szavalóversenyen, a kórusok seregszemlén és a járási turisztikai rendezvényen” – sorolta Šuchter Katalin, a zselízi alapszervezet elnöke.

Az októberi eseményen 40 jubiláló tagot köszöntöttek fel, a jelenlévőknek a polgármestere adta át a virágot. Köszönőlevéllel

jutalmazták az elmúlt időszak a legtöbbet tevékenykedő tagokat: Bitter Valériát, Csomor Jánost, Nagy Tibort, Bóna Ilonát és Nagy-Köpcnzei Margitot sporttevékenységükért, a Bitter-Hodálík párost a humoros műsoraikért, a Csomor János, Marta Csomorová, Vasaráb László trió a főzőversenyen elért 2. helyezéért és az Őszirózsák kórus egész éves tevékenységéért. Ahogy az elnök megjegyezte, hogy az alapszervezet legaktívabb és legsokoldalúbb tagja Bitter Valéria volt. (ik)

További változások a hulladékgazdálkodásban

6→
megnövekednek. A zselízi városi hivatal a képviselőkkel együttműködve keresi annak lehetőségét, hogy csökkentse a város ezzel kapcsolatos költségeit, és ezáltal a lakosok kiadásait is.

„Míg az Ekoreal Kft. nánai hulladéklerakójában, ahová a zselízi hulladékot szállítjuk, egy tonna vegyes háztartási hulladék elhelyezése 40 euróba kerül ÁFA és törvényi illeték nélkül, a mechanikai-biológiai kezelésre vonatkozó új kötelezettsége jövő évtől a díjat 92 euróra emeli. Hacsak nem csökkentjük a városban keletkező hulladék mennyiségét, az áremelkedés a város költségeinek mintegy 118 ezer eurós növekedését fogja okozni” – magyarázza Haris Péter, a városi hivatal vagyonkezelési és szolgáltatási osztályvezetője. A költségnövekedés a szemétdíj további emelését is szükségessé tenné, mivel a hulladékkezelés költségeit ebből a forrásból, nem pedig a város egyéb bevételeiből kellene fedezni, ahogy erre a város főellenőre több ízben is figyelmeztetett. „A lakosokat terhelő helyi hulladékdíjnak fedeznie kellene a város hulladékgazdálkodással kapcsolatos tényleges költségeit. Ezt az illetéket kifejezetten erre a célra hozták létre, és a hulladéktörvény ezt így is írja elő. A helyi illetékekről és adókról szóló törvény 81. paragrafusának 12. bekezdése azonban lehetővé teszi, hogy

az önkormányzat ez irányú költségeit ne kelljen teljes mértékben a lakosokra kirótt illetékből fedezni, és más forrás is felhasználható legyen a hulladékkezelés finanszírozására. Az ilyen gyakorlat tehát ugyan nem sérti a törvényt, de aláássa a hulladékgazdálkodás alapelvét” – állítja Jozef Jurák főellenőr. A város évek óta ezt a megközelítést követte, és a hulladékdíjon kívül egyéb bevételeiből is fedezte a hulladékkezelés költségeit. Csupán idén, az illeték viszonylag nagymértékű emelése után alakult ki az egyensúly, amely nyomán a város a hulladékdíjból teljes mértékben fedezni tudja a hulladékgazdálkodási költségeit. Ám ha ez az elv 2025-ben is fennmarad, változatlan hulladékmennyiség mellett a

város kénytelen lenne a jelenlegi 363 000 euróról nagyjából egyharmadával növelni a szemétdíjból származó bevételeit. A magánszemélyek ez esetben a jelenlegi 42,16 euró helyett évente 55,80 eurót fizetnének a hulladékért.

A város szakértői és a képviselők még az év vége előtt próbálnak megoldást találni, hogy elkerüljék a lakosság terheinek további ugrásszerű növekedését. Számos javaslatot vitatnak meg, például a szemétszállítás gyakoriságának megváltoztatását, a gyűjtőudvar működési szabályainak módosítását vagy mérlegelési rendszer bevezetését. A tárgyalások további menetéről és a beterjesztett javaslatokról lapunk következő számában tájékoztatjuk kedves olvasóinkat. (ik)

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos Kórusa (CSMTKÉ)

szeretettel várja a kóruszene kedvelőit a megalakulásának 60. évfordulója tiszteletére rendezett **HANGVERSENYRE**, amelyet 2024. november 23-án (szombaton) 18.00 órai kezdettel tart a párkányi Városi Művelődési Központban. A **JUBILEUMI HANGVERSENY** műsora:

Vass Lajos—Csontos Vilmos: Hűség

Tóth Árpád—Koncsol László: Az ezeréves tölgy

Horváth Géza—Dsida Jenő: Szabad-e nekem énekelni? – ősbemutató

Barabás Árpád: Madrigálok Kányádi Sándor verseire, II. Madármarasztaló, IV. Tánc a havon

Ligeti György: Haj, ifjúság!

Tóth Péter: Falvédő szvit – ősbemutató

Luboš Bernáth: Cantate Dominum – kamarakantáta fuvolára, zongorára és vegyeskarra – ősbemutató

Antonio Vivaldi: Gloria

Közreműködik: a DUNA KAMARASZIMFONIKUS ZENEKAR

Fuvola: CSETŐ JÚLIA, Zongora: SZÜCS DÁNIEL, Szólót énekel: HÍVES MÁRIA, HORVÁTH DIANA, Vezényel: HORVÁTH GÁBOR, JÓZSA MÓNICA, KOZAK OLIMPIU

Legendák és valóság

200 évvel ezelőtt járt utoljára Franz Schubert Zselízen

Franz Schubert-ről, a zseniális zeneszerzőről a mindennapok embere alig tud többet, mint hogy osztrák volt, számos dalt (helyesebben „Lied”-et) és zongoraművet írt, fiatalon meghalt, és rövid élete során is többnyire mások segítségére szorulva tengődött. Akik egy kicsivel többet tudnak róla, még hozzátesszük, hogy két nyarat Zselízen töltött mint az Esterházy-család gyermekeinek zenetanára. Őket követik a „jól értesültek”, akik – sajnos

– számos megalapozatlan, szentimentális történettel fűszerezik a komponista egyébként sem unalmas élettörténetét. A leggyakrabban elhangzó csodás történetek többnyire a művekhez fűződnek. Ahol van egy öreg hársfa, ott esküsznek rá, hogy a zeneszerző igenis ott írta a *Der Lindenbaum* című dalát. (Tudjuk, hogy ez a dal az 1827-ben komponált *D 911 Winterreise* című dalciklus 5. tétele, és szövegírója Wilhelm Müller volt, tehát legfeljebb őt ihlette közvetlenül a vers írására egy bizonyos hársfa.) A zselízi legendáknak sincs se vége, se hossza. El kell keserítenem azokat, akik úgy tudják, hogy itt született a *Die schöne Müllerin* (A szép molnárné/ molnárlány), az *Ave Maria*, és hogy Esterházy Karolina szerelmes lett volna a zeneszerzőbe. Többen is próbálkoztak azzal, hogy hiánytalanul jegyzékbe vegyék Franz Schubert műveit. Ez nem volt egyszerű munka, mert a zeneszerző igen rendetlenül kezelte kéziratait: olykor még a saját nevét és a komponálás időpontját sem tüntette föl. A legalaposabban Otto Erich Deutsch (1883–1967) készítette el a Schubert-művek katalógusát. Azóta Deutsch nevének kezdőbetűjével jelezzük a művek sorszámaát (D 1-től D 998-ig). A zenetudós Zselízen is megfordult, és Ausztriában többször is fölkereste az Esterházy-család örököseit: az Auersperg Breuner-utódokat.

Ma már Zselízen Schubertnek komoly kultusza van. De nem volt ez mindig így. A világháborúk közötti időszak az egyszerű embereinek nem mondott sokat a Schubert név. A világháborút követő sztálini időszakban pedig veszélyes lett volna a kastélyból külföldre száműzött grófi családról pozitívan nyilatkozni. A hatvanas években Kovács Károly, zselízi református lelkész vette a bátorságot, hogy kutassa Schubert zselízi éveit. Egy 190 oldalas, írógéppel írt kézirat lett munkája eredménye, amelyet azonban az egypártrendszer cenzorai nem engedtek megjelentetni. Valószínűleg azért, mert tudomásukra jutott, hogy a szerző lelkész. A kézirat egyik példánya sokáig a zselízi Schubert-múzeumban maradt, amelynek képanyagát Gaál Géza, zselízi fényképész készítette. A rendszerváltás után a kézirat váratlanul eltűnt, és rejtélyes körülmények közt került elő az egyik majdnem hiánytalan példánya: 1993-ban Gaál Géza fényképész és Mezölaky Tibor nyugdíjas tanító a Schubert-emlékszobából kilépve a legközelebbi nyitott kukában egy zöldvászon-borítású, kéziratra lett figyelmes. Hazavitték, és ki szerették volna adni, de a kiadók „alapos, jó munkának, mindazonáltal stilisztikailag, nyelvhelyesség és szerkesztés szempontjából kifogásolható anyagnak” ítélték a tanulmányt. Így került egy megbízólevél kíséretében hozzám 1995 októberében a kézirat; a képanyag hiányzó részeit Gaál Géza pótolta, és a kéziratból 2000-ben könyv lett (*Horváth Géza: Franz Schubert Zselízen. Kovács Károly elveszettnek hitt kézírata alapján*. Lilium Aurum, Dunaszerdahely, 2000. ISBN 80-8062-057-1).

Persze, kezdő „schubertológusként” egyedül nem sokra mentem volna. A könyv nem jelenhetett volna meg Eckhardt Mária és Sapszon Ferenc hathatós szakmai segítségével. Sokat segített, hogy Zselíze látogatott Ernst Hilmar, a Nemzetközi Franz Schubert Intézet (IFSI) elnöke, aki fölvelt az Intézet tagjai közé. Akkor már a tagnévsorban ott olvashattuk Zuzana Vitálová nevét, aki a hetvenes években Zselízen tanított zongorajátékot, és alaposan beleásta magát a Schubert-kutatásba. 1997-ben kiadott tanulmánykötete (Po stopách Franza Schuberta) Schubert születésének 200. évfordulója alkalmából jelent meg, és a zselízi Franz Schubert Vegyeskar jubileumi hangversenyén volt a bemutatója. A 90-es években látogatott „haza” Paul és Heinrich Auersperg-Breuner, a grófi család két, Ausztriában élő sarja,

aki számos információval tudott szolgálni a grófi családnak ajánlott, illetve a grófi család könyvtárában megmaradt Schubert-dokumentumokról. A legnagyobb munkát azonban minden kétséget kizáróan Hans Dieter Kiemle német zenetudós végezte, aki többször is felkereste Zselízt. Látva az akkor még düledező kastélyt, rávett néhány zselízi fiataalt, hogy közös erővel tisztítsák ki a kastély embermagasságú gyommal/gazzal/bozóttal benőtt átriumát. Az így szabaddá tett átriumba máris „beleálmódott” egy kamaraszínpadot egy 400 főt befogadó nézőtérrel. Németországba hazatérve létrehozott egy alapítványt a kastély megmentésére (Europäisches Komitee für Rettung und Erhalt des Schubert-Schlusses Zseliz). Az alapítvány több jótékonyági hangversenyt is szervezett. Sajnos, az így összegyűjtött pénz arra sem volt elegendő, hogy a kastélynak akár csak egyetlen helyiségét is renoválják, az alapítványt néhány év múlva fel kellett számolni.

Aki rendszeresen olvassa a Zselízi Hírmondót, tudomást szerezhetett róla, hogy a város önkormányzata az utóbbi években rengeteget tett a kastély felújításáért. Aki pedig olykor el is látogathat a kastélyban szervezett hangversenyekre, előadásokra, méltán bízhat abban, hogy Schubert szelleme fokozatosan visszaköltözik az ódon falak közé. A tájékoztatás is szűnni látszik: Franz Schubert neve már nem ismeretlen a zselíziek előtt. Az ő nevét viseli a park mellett vezető utca, a művészeti alapiskola, a város vegyeskara, a magyar alapiskola gyermekkara. Egyre többen tudatosítják azt is, hogy nem légből kapott legendákkal kellene dicsekednünk, hanem – például – azzal, hogy Schubertet az itt hallott magyar(os) dallamok ihlették több műve megírására, hogy itt érzett legtöbb biztatást a négykezes zongoraművek komponálásához (mert ezeket eredményesen tudta hasznosítani a grófkisasszonyok zongoratanítására), hogy Zselízen töltött évei (1818 és 1824) alatt a tiszteltdíjának köszönhetően csökkent a barátaitól való anyagi függése. Az sem lebecsülendő, hogy lassan a külföldiek is megtanulják: városunk magyar neve nem Zseliz (rövid -i-vel), nem Zselic (!), és hogy nem a Vág partján fekszik, mint ahogy ezt egy Schubert-életrajzban olvashatjuk.

Hogy azoknak is segítsünk, akik tüzetesebben szeretnének foglalkozni Schubert zselízi éveivel, lapunk következő számában közreadjuk Schubert Zselízen írt műveinek jegyzékét a művekhez köthető tudnivalókkal együtt.

Horváth Géza

Kedvezőbb támogatás a munkásszállóra: a város kisebb hitelt meríthet, és a már kifizetett önrész egy részét is visszakapja

Három évvel az átépítést követően, miután a város több hónapig tárgyalta és mérlegelte, hogy kilépjen-e az együttműködésből, vagy folytassa és kérvényezze az állami támogatást, októberben végre megítélték a munkásszálló megvásárlásának állami támogatását és a

kedvező kamatozású hitelnyújtást. Ezzel megerősítést nyert: helyes volt a képviselő-testület döntése, hogy a város folytassa az együttműködést az objektumot átépítő és felújító DYNAMIK REAL2 Kft-vel. A munkásszálló megvásárlásáról kötött szerződéstől való elállást a városatyák azért fontolgatták, mert a város korábbi támogatási

kérelmét a minisztérium olyan indoklással utasította el, hogy a felújított épület műszaki paraméterei nem feleltek meg a támogatási feltételeknek. A törvény szerint a pályázónak az épület átadását követő három éven belül van lehetősége megpályázni az állami támogatást, és az idén májusban esedékes pályázat volt az utolsó esély a kedvező finanszírozásra. A nyitrai vállalat évekként ezelőtt azzal a céllal vásárolta meg az épületet, hogy felújítsa és bérházzá alakítsa át, majd a beruházás megvalósulása után a város visszavásárolja azt állami támogatás és az Állami Lakásfejlesztési Alap (ÁLA) kedvező hitelének felhasználásával. Az ilyen konstrukció elterjedt gyakorlata a lakásépítés állami támogatásának.

A közlekedési minisztérium a támogatást a tavaly módosított, a város szempontjából kedvezőbb feltételekkel hagyta jóvá. „A támogatás feltételeit tavaly módosították, és a jóváhagyott struktúrában a város számára kedvezőbbek, mint az előző években. A munkásszálló közbeszerzésben kialakult teljes – a lakóház, a műszaki felszereltség és a vonatkozó telek árából álló

– vételára 1 711 948,14 euró. A finanszírozás három forrásból történik: a közlekedési minisztérium támogatásából, az ÁLA hiteléből, illetve a város saját forrásaiból. A támogatás összege 609 420 euró, a hitelé 999 030 euró, a város pedig 103 498,14 euró saját forrással járul hozzá a vételárhoz” – tájékoztatott Majtán Denisa, a Zselízi Városi Hivatal építési osztályának illetékes szakelőadója. A korábbi konstrukció 1,365 milliós hitellel és közel 395 ezer euró saját forrással számolt, amelyet a város már évekként ezelőtt ki is fizetett. A kedvezőbb feltételeknek és a magasabb támogatási aránynak köszönhetően csökkent az önrőigény, így a város több mint 290 ezer eurót kap vissza a költségvetésébe. „A támogatás megítélésének és lehívásának feltétele a vételár 103 498,14 eurós önrészének kifizetése és dokumentálása legkésőbb november 15-ig. A előleg felszabaduló részének város számlájára való visszafizetését a szerződés 4. módosítása szabályozza, amelyet október végén hagyott jóvá a képviselő-testület” – tette hozzá Majtán Denisa. A támogatási feltételek teljesülése mellett ennek legkésőbb december 12-ig, ill. a vételár hitel részének átutalásától számított 15 napon belül kell megtörténnie. (ik)

További változások a hulladékgazdálkodásban

Városunk területén tavaly 1896 tonna kommunális hulladék keletkezett. Idén augusztus végén, tehát az év két harmada után a hulladék mennyisége elérte a 1338 tonnát. Ez arányát tekintve

a hulladéktermelés további növekedését jelenti a tavalyi évhez képest Mivel a jövő évtől hatályba lép az a jogszabály, amely az önkormányzatok számára előírja a vegyes háztartási hulladék mechanikai-

biológiai kezelését, a keletkező hulladék mennyiségének növekedése nélkül is várható, hogy az önkormányzatok költségei a kötelezettség teljesítése miatt jelentősen →8

Jellegzetes hozzáállás a szülői segítség

5→

a polgármester megjegyezte, az iskola felújítás előtt áll, ám ennek nem tárgya a mennyezeti vakolat cseréje és a statikai helyreállítás. Máté Anikó igazgató szerint a probléma elhárítására a regionális tanügyi hivatal rendkívüli állapotokra elkülönített forrásából próbálnak pénzt szerezni. Az óvoda nyári átköltöztetése után az Franz Schubert Művészeti Alapiskola maradt az egyetlen oktatási intézmény az Sznf u. 9 alatti épületkomplexumban. Horváth Diana igazgatónő megerősítette, hogy a helyiségek felszabadulásával egy további pavilonhoz jutottak, melynek köszönhetően a tánctagozat immár az iskolán belül tarthatja az eddig a kultúrházban zajló próbáit. Továbbra is gondokat

okoznak az elavult radiátorok.

Az idei tanév elején a szlovák nyelvű óvoda a Stúr u. 15. alatti felújított helyiségekbe költözött, amelyekkel Drahomíra Nererová igazgatóhelyettes szerint nagyon elégedettek: „A belső felszereltség megfelelő, már csak az udvart kell kiegészíteni, például közlekedési játszótér létesíteni, valamint a kültéri eszközök és játékok tárolását kell megoldani. Szükségünk lenne továbbá egy – legalább rész munkaidős – gondnokra” – tette hozzá az igazgatóhelyettes. A garmmikolai óvoda igazgatónője, Adamček Margaréta szerint az intézmény felújított épülete megfelelő feltételeket kínál, ám a felügyeleti szervek figyelmeztettek rá, hogy a közelmúltbeli bővítés miatti kapacitásnövekedés

megköveteli a kinti játszótér bővítését is. Csókás Paré Gabriella, a magyar tannyelvű óvoda igazgatója írásos beszámolójában tájékoztatott arról, hogy a Komenský utcában bérelt helyiségekben megfelelő körülmények között, modern, esztétikus és hangulatos környezetben működnek. A bérbeadó zselízi református egyházközség végzi az esetleges hibák javítását. Az igazgató a hiányosságok között említette egy gondnok és egy rész munkaidős takarító vagy segítő hiányát.

Minden iskola megerősítette, hogy rendkívül jó kapcsolatokat ápolnak a szülőkkel, akik munkával és anyagiakkal is hozzájárulnak az apróbb hibák megszüntetéséhez és a helyiségek javításához. (ik)

van, amire majdnem ráfizetett

alkotói témák foglalkoztatnak, és mivel készsűsz a közeljövőben?

– Köszönöm kérdésed, remekül vagyok, leszámítva az egészségi állapotom ingadozásait. Nemrég majdnem összeestem, végül egy gyönyörű ukrán orvosnő, Anhelica a pozsonyi főrévi kórház sürgősségi osztályán azt állapította meg, hogy

magas a vérnyomásom és megnagyobbodott a szívem. Meg sem lepődtem (nevetés).

Megjelenés előtt áll a Gondolatok fonákja, az Arany szelence és egy új verseskötet, a Talált tárgyak, amelyben többek között Marinának és Andrejnek dedikált verseim vannak.

Szeretnél még valamit hozzátenni vagy

üzenni az olvasóknak?

– A mottóm a következő: Amíg lélegzem, írok, amíg írok, élek. Továbbá: ha egy kicsit is segíteni akarunk ezen a világon, tanítsuk meg a gyerekeket könyveket olvasni.

Köszönöm a beszélgetést.

Levicky László

Október a „Schubert 200” jubileum jegyében

Idén éppen 200 éve, hogy a világhírű zeneszerző, Franz Schubert néhány hónapig Zselízen élt és dolgozott. A jubileumról október folyamán az Esterházy-kastély felújított helyiségeiben tartott két koncerttel emlékeztek meg. Mindkét rendezvény a zselízi Castellum Zeliz polgári társulás társ szervezésében lebonyolított fesztiválmegálló volt. Október 5-én a Pro Musica Nostra Nitriensi fesztivál keretében tartottak koncertet, október 26-án pedig a Schubert Fest nemzetközi koncertsorozat jubileumi 10. évadja zárókoncertjének színhelye volt a kastély.

Zselíz biztos helyet foglal el Szlovákia zenei térképén mind az osztrák zeneszerzőhöz fűződő kapcsolatának, mind pedig az évek óta megvalósuló komolyzenei koncerteknek köszönhetően, legyen szó a tavaszi Schubertiádról vagy a Schubert Festről. A kastély egy részének felújítása és a koncertek áthelyezése egy olyan autentikus helyre, ahol pontosan két évszázaddal ezelőtt maga Schubert is zongorázott azonban magasabb szintre emelte a zselízi rendezvényeket. Míg Polka Katalin, a Castellum Zeliz elnöke az év elején a komolyzenei koncertek alacsonyabb látogatottságáról beszélt, az októberi koncerteken a koncertteremben minden szék megtelt, és sokan a kissé korlátozott zenei élményt nyújtó szomszédos teremben találtak csak helyet. Ráadásul a zselízi koncertek egyre népszerűbbek a külföldi látogatók körében, valamint különösen a környezet kisugárzása miatt a nagy presztízsű zenészek és énekesek is élénken érdeklődnek az iránt, hogy ott játszanak, ill. és énekeljenek, ahol egykor Schubert kompozíciói első kézből szóltak.

A Pro Musica Nostra fesztiválok szlogenje: A fesztivál, amely visszahozza a zenét oda, ahol egykoron szólt. Az alapötlet, hogy a klasszikus zenét több szlovákiai régió jeles építészeti műemlékein belül szolgáltassák meg. „A fesztivál koncepciója nem csupán arról szól, hogy a klasszikus zenét és a műemlékeket vonzóbbá tegyük, hanem hogy rámutassunk a lehetőségre, hogy e képzeletbeli kapcsolódás művészi és történelmi alkotóelemét megőrizzük, erősítsük és fejlesszük. Rendezvényünkkel mintegy visszatérünk a természetes művészeti

környezetbe, a művészi alkotás és reprodukciójának eredeti helyszínére”

– mondják a fesztivál Zenei Központoz kapcsolódó szervezői.

A fesztivál Nyitra régióban 8 helyszínen zajlott. A Zselízen rendezett, kifejezetten

Schubert dalainak szentelt koncerten Simona Šaturová szopránénekesnő és Martin Krajčo gitáros lépett fel, Štefan Bučko színész szavallatokkal egészítette ki zenei programjukat. A Schubert Fest egy nemzetközi fesztivál, amelyet már 10. éve a Franz Schubert Társaság szervez, városunkban a Castellum Zeliz PT társ szervezésében. Immár hagyomány, hogy a nyitókoncertet Bécsben, a zárókoncertet pedig Zselízen rendezik. Idén a két jubileum és az új helyszín még ünnepibb jelleget kölcsönzött a zselízi rendezvénynek. A koncerten fellépett Saskia Žihlová szopránénekesnő, Nguyen Le Viet Ahn vietnami zongoraművész, Gyöpös István hegedűművész, Hamar Gabriella zongoraművész és Hamar Péter hegedűművész Magyarországról, az est fénypontja pedig Ladislav Kaprinay és énekegyüttesének fellépése volt. Azt a művet adták elő, amelyet a zselízi kérésére Franz Schubert itt szerzett, és 200 évvel ezelőtt az

Esterházy család énekelt el ugyanebben a teremben. A rendezvényről ezúttal sem hiányoztak a hagyományos elemek: Polka Pál szervező humoros kísérszavai, meglepetései a grófi családhoz kapcsolódó különböző relikviák bemutatása formájában, valamint a Castellum Zeliz rendezvényein hagyományos koncert utáni megvendéglés. „A nemzetközi Schubert Fest mai, 10. jubileumi évadja határozottan sikeres volt. Kivételes előadók, az időjárás is kegyes volt, nagyra értékelem a rendkívül nagyszámú hazai és külföldi látogatót, hiszen a nézőtérén a helybeliek mellett Prágából, Magyarországról, Hollandiából, sőt Portugáliából érkezett érdeklődők is voltak. Mindegyiküknek hálás vagyok, hogy érdeklődnek Schubert és Zselíz iránt” – jelentette ki Polka Pál a rendezvény után, amely lezárta a Franz Schubert zselízi tartózkodásának 200. évfordulója alkalmából tartott jubileumi zenei évet. Levicky László

Jellegzetes hozzáállás a szülői segítség

A helyi iskolák és oktatási intézmények eredményeiről, sikereiről, jelenlegi helyzetéről és problémáiról szóló beszámolót a képviselő-testület októberi ülésén terjesztették elő. Az írásos beszámolók mellett az intézmények jelenlévő képviselői szóban is összefoglalták a legfontosabb információkat.

A zselízi szlovák alapiskola évek óta küzd az elégtelen kapacitás okozta gondokkal. „Annak ellenére, hogy két tantermet is bérünk a gimnáziumtól, további egy vagy akár két tanteremre lenne szükségünk. Hiába

kombinálunk, ahogy tudunk, a kapacitás nem elegendő. Egyes osztályokban 27–28 gyerekünk van, ezek nagyon magas számok, és legfeljebb 3 első osztályt nyitunk” – mondta Petra Tomašovičová igazgatónő. Az intézményben nyáron fejezték be a feltörő talajvíz okozta károk javítását, amelyet a biztosítási kárigényből teljesítéséből és saját forrásból fedeztek.

A magyar tannyelvű alapiskolában a mennyezetről leeső vakolat okozott gondokat, ami miatt az egyik tantermet be kellett zárni. Mint

A zselízi író termékeny időszakát éli. Nagy szíve

A Schubert utcai fiú, ahogy egyik művében jellemezte magát, fiatalkorát a zselízi kastély közvetlen közelében töltötte, hiszen a parkkal szomszédos házban nevelkedett. Ez a közelség és a kialakult kapocs egész életét meghatározta, máig szívében hordozza szülővárosát, és gyakran emlegeti mind a magánéletben, mind pedig a műveiben. Már gimnazista korában próbálkozott az írással, ám első műve csak a 90-es években jelent meg. Ez volt a Szeresetek válogatás, majd egy sor további művével is sikert aratott, többek közt a *Menny Pokol Paradicsom*, *Madártej* vagy a *Korszaktáncok*, *Regék*, *Pandora szelencéje*. Zselízhöz kapcsolódik a Telegraf hetilap vezetése a 90-es években, 2006–2007-ben pedig a Zselízi Hírmondó külső munkatársa volt. Saját alkotása mellett különböző irodalmi és regionális folyóiratok kiadója és főszerkesztője is volt, dalszöveg- és forgatókönyvíróként, kulturális rendezvények, fesztiválok szervezőjeként is tevékenykedett. **Anton Pižurný** jelenleg Szencen él és alkot, és többé-kevésbé rendszeresen Zselíre is ellátogat. Egy ilyen látogatásnak köszönhetően született meg ez az interjú.

Zselíről származol, és ha jól emlékszem, ezt a tényt mindig is hangsúlyoztad,

és a szülővárosodhoz fűződő emlékeidet a műveidben is feldolgoztad. Mit jelent számodra ez a város?

– Igen, a szülőházam az úgynevezett Baglyosházzal szemben van, ahol Franz Schubert is lakott. Gyermekként az Esterházy-kastélyba jártam óvodába, ahol édesapámnak, Anton Pižurný állatorvosnak egy ideig az irodája is volt.

És 2018-ban a kastélyban „kereszteltük meg” a zselízi gyermekkoromról szóló, *Fehér szelence* című, A Schubert utcai fiúk alcímű visszaemlékezésemet. Idénre tervezem a mű folytatásának kiadását, amely a *Gondolatok fonákja* címmel jelenik meg. Nagyon örülök, hogy a kastélyt végre értelmesen megújul. Ez a hely egyfajta archetipikus biztonságot jelent számomra, még életem viharos időszakaiban is...

A szülővárosodon kívül a leggyakrabban Selmecebányával kötnek össze, ahol életed egy részét töltötted, és ahol a gyermekeid születtek. Milyen vele a kapcsolatos, és mi köt még hozzá?

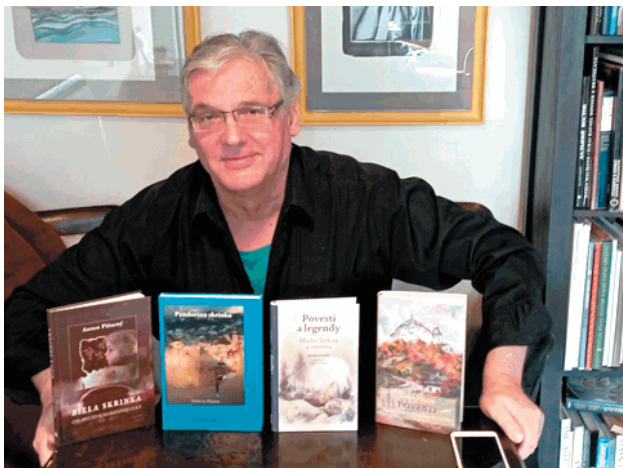
– Selmecebánya teljesen más térség, mint Zselíz, ahol megkezdtem gimnáziumi tanulmányaimat. A zsolnai gimnáziumban folytattam, végül pedig a selmecebányai gimnáziumban érettségiztem. Ezután Pozsonyban könyvtárstudományt

tanultam. Selmecebányán éltem meg életem legnehezebb, de egyben a legszebb pillanatait is, mindhárom gyermekem itt született: Ádám, Olivér és Tamara Sofia. Selmeceből dióhéjban talán ennyit: jó ott lakni, de élni nem lehet ott – legyen nekem megbocsátva ez a gondolat (mosoly).

Szlovákia (és a világ) mely részeinek van még helye a szívedben? Mivel nyerték el?

– Tulajdonképpen az egész gyönyörű országunk az otthonom. Egy ideig a Tátrában és Eperjesen is éltem. Jelenleg kilencedik éve élek Szencen, ahol nagyon jól érzem magam, több könyvet is írtam és adtam ki itt.

Beszéljünk egy kicsit a frankofón területeken töltött tartózkodásaidra: 2006-ban az Indiai-óceáni Réunion szigetén töltöttél el bizonyos

időt, nemrég pedig Montpellier-ben voltál. Hogyan jutottál el ezekre a helyekre, mit tapasztaltál ott, és mikor olvashatunk majd erről a műveidben?

– Életem nagyon nehéz időszakában kerültem La Réunion szigetére, és tulajdonképpen ez mentette meg az életemet. Ott kezdtem el írni a Pandora szelencéje című gyűjteményem első verseit, amelynek most jelent meg a második kiadása. Írtam egy kéziratot a szigeten töltött időmről, Az aranyszelencét, amelyhez most keresek kiadót. Tulajdonképpen a Fehér szelence – A Schubert utcai fiúk című kötetemnek köszönhetően kerültem Montpellierbe. A könyv az évek óta Montpellierben él Jan Sláma, egykori zselízi lakos kezébe jutott. Aki megírta nekem, hogy eredetileg ő is Schubert utcai fiú volt, és így az ő meghívásának köszönhetően egy gyönyörű nyarat töltöttem ebben a varázslatos városban. Ott fejeztem be a Regék – Gyökereink a koronánk című művet, amely 2023-ban jelent meg könyv formájában a Transciscus kiadónál.

A munkásságod nagyon sokrétű, nem csak versek és prózák jellemzik. Különböző projektek kezdeményezője vagy, számos művészeti tevékenységben veszel részt, dolgoztál a rádióban, alapítottál művészeti

polgári társulást, színházat és több újságot, fesztiválokat szerveztél, filmekben működöttél közre. Amikor másfél évtizeddel ezelőtt Zselízen laktál, előkészítetted a „Paprikás” kabaréműsort, és közreműködöttél a később Art for Help néven ismertté vált jótékonyági árverés első rendezvényén. Hogyan győződ mindezt, honnan veszed az energiát és az ötleteket ezekhez a tevékenységekhez?

– Nos, csak a kis embereknek vannak kis céljaik (nevetés). De komolyan. Minden tevékenységem a szüleim neveléséből ered, akik arra vezettek, hogy szeressem a hazámat és a kultúrát. Édesapám, Anton Bécsben tanult állatorvosnak, édesanyám hosszú éveken át a zselízi könyvesbolt vezetője volt. Mindketten a zselízi temetőben nyugszanak.

A sok tevékenység megnevezéséből kihagytuk az emléktáblákat, amelyeknek a történelem, az irodalom és a művészet fontos pillanataira való figyelemfelhívás eszközeiként pótolhatatlan helyük van az életedben és a gondolkodásodban. Számos emléktáblát kezdeményeztetél és helyeztetél el országszerte. Mit jelentenek számodra, és melyeket emelnéd ki?

– Az első egy „Marína háza” emléktábla volt Selmecebányán, amelyet később az új tulajdonos a tudom nélkül eltávolított, és az épületet úgynevezett Szeretbankká alakították át. Az épület azonban pontosan a születésnapomon, 2023-ban leégett, és hat további történelmi épületre is áttérjesztette a tüzet Selmecebánya központjában. Bár a tüzeset okait még mindig nem sikerült kellőképpen kivizsgálni, az épület tulajdonosai már több mint hárommillió eurós támogatást kaptak a kulturális minisztériumtól...

Emléktáblát helyeztünk el a botanikus kertben Jozef Kollár festőművésznek, egy további a selmecebányai kálvária építetőjének, Perger atyának, amelyet szintén eltávolítottak, és nem tudom, hol van jelenleg. A mitikus Sztirnyán is elhelyeztünk egyet Andrej Kmet’ polihisztornak. Pozsonyban is kezdeményeztem és elkészíttettem egy emléktáblát, amelyet az újonnan létrehozott T. G. Masaryk téren, a pozsonyi Duna-parton, a Szlovák Nemzeti Múzeum előtt helyeztek el.

Milyen műveid jelentek meg azóta, hogy találkoztunk a Pandora szelencéje, majd később a Fehér szelence című könyved keresztelójén? Mesélj erről valamit.

– A Pandora szelencéje és a Fehér szelence után a Regék a szerelem és a halál között című művem jelent meg 2021-ben az Ikar kiadónál, majd a már említett, a Transciscus gondozásában kiadott Regék – Gyökereink a koronánk 2023-ban. Mostanában tervezzük kiadni a harmadik részt Regék a boldogság és a halál között címen, a kiadó nevét egyelőre nem árulom el.

Hogy megy a sorod mostanában? Milyen

Az Esterházy-kastély újabb szárnyát újítják fel

I→

„A pályázatot két forrásból terveztük finanszírozni: az Interreg HUSK 2304 és a megújulási alapból. Támogatást csupán az előbbiből nyert. A jóváhagyott költségvetés azonban egyik partner esetében sem fedezte az építési munkálatokra tervezett költségeket, ezért kiigazításra volt szükség. Zselíz városa ezért a költségvetés túllépése miatt megváltoztatta eredeti, a kastély délkeleti szárnyának felújítására irányuló tervét, és az új költségvetéssel összhangban az Interreg közös titkárságának a délnyugati kastélyszárny felújítását javasolta” – tájékoztatott az előkészületekről Miroslava Bandová, a Zselízi Városi Hivatal építési osztályának szakelőadója. „2024 júniusában a tervezett költségek összege 719 417,95 euró volt, de ez nem tartalmazta a becsült restaurálási munkálatokat. A restaurálási felmérés 2024 első negyedévében készült el a Nyitrai Műemlékvédelmi Hivatal felügyeletével. Ennek értelmében a restaurátorok és a tervező aktualizálták a költségvetést, amely a restaurálási tevékenységet beleértve 856 477,18 euróra nőtt. A kastély felújításának 2. üteme eredetileg tartalmazta a homlokzat, a bejárati ajtó, az előcsarnok, az Esterházy Történelmi Élménközpont és a

kávézó helyreállítását, valamint a kávézó berendezésének költségeit. Miután a városnak nem áll rendelkezésére a megnövekedett költségvetés finanszírozásához szükséges saját forrás, a homlokzat felújítása nem valósul meg a 2. ütem keretében. A következő felújítási szakaszok egyikének részeként a teljes egészében fog megvalósulni.” A helyreállítási munkálatok tehát a helyiségek és a bejárati ajtó rekonstrukcióját foglalják magukban. A projekt zselízi költségvetésének döntő részét, közel 690 ezer eurót az építési munkálatokra fordítják.

Juhász András polgármester a projekt kapcsán megjegyezte, hogy a kastély felújításának folytatásához nyújtott támogatás egyik alapfeltétele, hogy a 2. ütem befejezése után a kastélyt meg kell nyitni a nagyközönség előtt. Ezért a délnyugati, bejárati szárnyban a kávézó és az élménközpont mellett egy turisztikai információs pontot is kialakítanak. Várhatóan 2025 első negyedévében lebonyolítják a kivitelezői közbeszerzést, a munkálatok pedig a jövő év második felében kezdődhetnek meg. A helyreállítás 2. szakaszának befejezését 2026 végére tervezik.

Levický László

Az Együttműködés az esztergomi vár Studiólója és a zselízi Esterházy kastély újrányításáért, #CoMEin2 pályázatról

Zselíz város és a Magyar Nemzeti Múzeum Közgűjteményi Központ (MNM KK) a CoME-in program keretében (a kastély felújításának 1. szakasza) már tanúbizonyságot tett arról, hogy sikeresen együtt tud működni. A közös projekt sikeres megvalósítása után további célul tűzték ki a határon átnyúló kapcsolatok további elmélyítését. Közös megbeszélések során elhatározták, hogy a kultúra és a turizmus területén szélesebb körben működnek együtt. Így született meg egy újabb közös pályázat ötlete, amely során az esztergomi vár studiólójának (dolgozósobájának) és a zselízi Esterházy-kastély délnyugati szárnyának helyreállításán működnek együtt.

Az esztergomi vár dunai fala folyamatosan ázik, és fennáll a veszélye, hogy ráomlik az alatta elterülő Vízivárosra. A Botticellinek tulajdonított freskók, amelyek a vár Fehér tornyának Studiolo nevű termében található, 24 éve nem látogathatók. Zselízen a CoME-in projektnek köszönhetően sikerült megmenteni a kastélyt, de az épület még nem látogatható. A #CoMEin2 projekt kiemelt célja az esztergomi vár bezárásának megelőzése a várfal helyreállításával, valamint a freskókkal díszített studiolo megnyitása a látogatók előtt és múzeum bemutatása új innovatív

megoldások segítségével. További célja az Esterházy-kastély felújításának folytatása, melynek során az épület délnyugati részét állítják helyre. A felújított részben Esterházy történelmi élménközpontot, turisztikai információs pontot és kávézót hoznak létre. A kastélyban nyújtott szolgáltatásokat a kastély megnyitását követően az MNM KK módszertanilag támogatja majd.

„A projektben a két fő partner mellett további – saját költségvetés nélküli – szervezetek is részt vesznek, elsősorban az esztergomi vár és a zselízi kastély népszerűsítésében vállallnak szerepet. Ezek a zselízi Franz Schubert Művészeti Alapiskola, a Tekov Idegenforgalmi Területi Szervezet, az Esztergomi Turisztikai Nonprofit Kft, a CATHEDRALIS TOURS Utazási és Kulturális Rendezvényszervező Iroda

Kft, a PONTIBUS és az ISTER-GRANUM Európai Területi Együttműködési Csoportosulás” – tájékoztatott Kotasz Norbert projektmenedzser. (ik)

A projekt neve: Az Együttműködés az esztergomi vár Studiólója és a zselízi Esterházy kastély délkeleti szárnyának újrányításáért

Acroníma: #CoMEin2,

Kódja: HUSK/2302/2.4/015

A program neve: Program Interreg Magyarország – Slovensko

Projektköltségvetés: 2 089 176,20 EUR

• EU hozzájárulása (ERDF): 1 671 340,96 EUR

• Nemzeti hozzájárulás: 340 357,96 EUR

ebből

o Magyarországé: 224 142,04 EUR

o Szlovákiáé: 116 215,92 EUR

• A partnerek saját hozzájárulása: 77 477,28 EUR

A projekt időtartalma: 30 hónap (od 01.07.2024 do 31.12.2026)

Projektcsoport: projektmenedzser Kotasz Norbert, szakmai vezető Miroslava Bandová, pénzügyi vezető: Monika Tomeková, kommunikációs vezető Csicsman Diana

Elérhetőség: esterhazy@zeliezovce.sk

A projekt honlapja: <https://www.kastielzeliezovce.sk/>

A program honlapja: www.interreghusk.eu

Interreg
Magyarország – Szlovákia

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

Szeptemberi önkormányzati ülés

Támogatás a munkásszálló megvásárlására és a kastély további helyreállítására

Az önkormányzatot és a lakosokat két jó hír is érte az elmúlt hetekben: jóváhagyták a munkásszálló megvásárlására kérvényezett támogatást, és érvénybe léptek az újabb kastélyszárny felújítási támogatásának partnerszerződésai. Mindkettőhöz képviselő-testületi határozati módosításokra volt szükség, amelyekkel – többek között – a testület 22. ülésének keretében foglalkozott október 24-én.

Bevezetőben az első félévi költségvetés teljesítését és az idei költségvetés III. módosítását hagyta jóvá, amelyről Monika Tomeková városi közgazdász számolt be részletesen. A módosítással kapcsolatban a pénzügyi bizottság elnöke, Csenger Tibor azt kérte, hogy egyes tételek, mint például a tervdokumentációk költségei külön-külön szerepeljenek az előterjesztésben, lehetőleg az azok nyomán megvalósuló beruházásokkal szerepeljenek egy fejezetben. Így – tette hozzá – a testület jobban átlátná a források felhasználását. Egy áttekintést is kért a megvalósításra kész projektekről, valamint arról, hogy ezek közül melyekhez áll rendelkezésre tervdokumentáció.

Több képviselő is megjegyezte, hogy az idén Szódón felépített Rodinka játszótér költségei túllépték a tervezet kereteket. Juhász András polgármester és az építési osztály szakelőadója arról tájékoztatta a képviselőket, hogy a projekt eredeti költségvetése 50 ezer euró volt, de végül 69 ezer euróra emelkedett, ráadásul a városnak vissza kell fizetnie a támogatás egy részét. A felszólaló képviselők kétségüket fejezték ki, hogy a játszótér értéke arányban van-e az így megnövekedett költségekkel, amelyekből 33 ezer eurót kell a városnak állnia. A polgármester megjegyezte: minden elemet helyesen áraztak be, tehát a kivitelezés nem volt mesterségesen túláravá, ám a teljes költséget ő is túl magasnak tartotta. Hozzátette azonban, hogy a feltételeket a támogató szabja meg, és általában minden projekt jár többletköltséggel. Majtán Denisa szakelőadó hozzátette, hogy a játszótér költségeit megemelő kedvezőtlen feltételeket a pályázatot kiíró minisztérium időközben megváltoztatta, ám Zselíz akkor már a projekt előrehaladott stádiumában volt, ezért az eredeti feltételek szerint kellett lebonyolítania az eljárást. A polgármester a tervdokumentációkkal kapcsolatban azt is megjegyezte, hogy gyakran lehetetlen előre megbecsülni a költségeket, és pontosan beépíteni őket a költségvetésbe. „Erre jó példa a kastély-felújítási tervdokumentáció, amelyet

a készítése során többször is át kellett dolgozni a pályázati kiírás változó követelményeinek megfelelően, ami a költségek növekedését jelentette. A közeljövő legfontosabb tétele ezen a területen az új szlovák alapiskola műszaki projektjének előkészítése lesz. Itt csak a tervdokumentáció 158 ezer euróba kerül majd” – tette hozzá.

A helyi alapiskolák és óvodák igazgatói ez irányú törvényi kötelezettségük értelmében idén is előterjesztették az elmúlt tanév értékelését. A jelenlévő intézményvezetők képviselői javaslatra szóban is összefoglalták az elmúlt időszak kiemelten fontos eseményeit, miközben mindannyian elismeréssel szóltak a szülők különböző területeken nyújtott segítségéről.

A képviselők tudomásul vették a zselízi kastély felújításának folytatását célzó, előkészületben lévő pályázatról szóló tájékoztató jelentést, és jóváhagyták a város pénzügyi 77 477,28 eurós önrészét. A polgármester elmondta, hogy a projekt keretében a kastély bejárati szárnyát újítják fel. Kotasz Norbert projektmenedzser szerint november végéig írják alá a fő szerződést, ezt követően kezdődhet meg a közbeszerzési eljárás. Hozzátette: az egyik partner, a zselízi római-katolikus egyházközség visszalépett a részvételtől, költségvetését a városra ruházták át, és hogy a projekt alapfeltétele a kastély nyilvánosság számára való megnyitása. Kotasz Norbert azt is elmondta, hogy az felújítás első szakasza után négy ellenőrzést tartott a támogató hatóság, és mindent rendben talált.

A munkásszálló megvásárlásának ügyében a képviselő-testület jóváhagyta az épület vételárának módosítását, miután jóváhagyó döntés született az állami támogatásról és

a lakásfejlesztési alaphoz e célra folyósított hitelről. Ahogy Nyúl Péter, a város jogásza tájékoztatta a képviselőket, a támogatást nem ítélték meg a telek egy részére, ezért a vételár kissé megemelkedik. „Az épület megvásárlása után megváltozik a finanszírozás menete, a város már nem a Dynamik Real2-nek fizet majd mintegy 7000 eurós bérleti díjat, hanem az Állami Lakásfejlesztési Alap nyújtotta hitelt törleszti, emellett a karbantartási és fejlesztési alap képzése lesz az egyetlen további költsége. A szerződéseket és a pontos összegeket még nem láttuk, így most még nem tudjuk meghatározni, hogy a változás következtében hogyan módosul a lakbér” – szögezte le a jogász.

A város nem lakáscélú helyiségeinek bérbeadására vonatkozó pályázatokról szóló jelentés arról tájékoztatta a képviselőket, hogy egy érdeklődő jelezte bérleti szándékát a szolgáltatások háza 1. emeletén lévő megüresedett helyiség iránt, az általa ajánlott éves 21 eurós négyzetméterenkénti bérleti díjat a város elfogadta. A szóban forgó helyiségekben olyan iskolán kívüli szolgáltatásokat nyújtanak majd, mint pl. tanulási zavarok korrekciója, korrepetálás, gyermekek iskolakezdési felkészítése. A testület tulajdonjogi rendezés céljából jóváhagyta egy Temető utcai városi telek értékesítési szándékát 16,61 euró/m²-es áron, egy Vasút utcai telekkel kapcsolatban pedig szolgalmi jog létesítéséről döntött 118,19 eurós egyszeri díj ellenében. Tudomásul vette a főellenőr pénzügy-ellenőrzési jelentését, a határozatok végrehajtásáról szóló beszámolót, valamint a városi rendőrség szeptemberi tevékenységéről szóló jelentést.

(ik)

Igény mutatkozik a városi monográfiára

A városi képviselő-testület októberi ülésén Polka Pál képviselő felvetette, hogy végre el kellene készíttetni a város monográfiáját, különösen annak fényében, hogy a környező települések szinte mindegyike rendelkezik már saját monográfiával. Mint később lapunknak nyilatkozva hozzátette, a város első írásos említésének 750. évfordulója jó alkalom lehetne arra, hogy elinduljanak ennek előkészületei.

Saját monográfiával csupán az 1968-ig önálló községként létező Garammikola városrész rendelkezik. Egyébként éppen Garammikolának nyúlik vissza legtovább a dokumentálható történelme, hiszen a községet első ízben 1075-ben említik. A városrész monográfiája 2018-ban jelent meg.

(ik)

ZSELÍZI HÍRMONDÓ

93701@pobox.sk

Városi újság

2024/1, november, XXV. évfolyam

ár: 0,50 euró

**A zselízi író
termékeny időszakát
éli. Nagy szíve van,
amire majdnem
ráfizetett**

(Bővebben a 4–5. old.)

**Október a „Schubert 200”
jubileum jegyében**

...a zselízi koncertek egyre népszerűbbek a külföldi látogatók körében, valamint különösen a környezet kisugárzása miatt a nagy presztízsű zenészek és énekesek is élénken érdeklődnek...

5

**További változások a
hulladékgazdálkodásban**

Míg a nánai hulladéklerakóban egy tonna háztartási hulladék elhelyezése 40 euróba kerül ÁFA és törvényi illeték nélkül, a mechanikai-biológiai kezelés kötelezettsége jövő évtől a díjat 92 euróra emeli.

8

Az Esterházy-kastély újabb szárnyát újítják fel

Zseliz város az Együttműködés az esztergomi vár Studiólója és a zselízi Esterházy kastély újraindításáért pályázat keretében megvalósuló második szakasszal folytathatja az Esterházy-kastély helyreállítását. A projekt támogatásáról és megvalósításáról már tavasszal megjelentek az első információk, az előkészítésben részt vevő szakemberek azonban óvatosan nyilatkoztak a pályázattal kapcsolatban. Októberre sikeresen lezárultak a közel fél évig folyó tárgyalások a támogatható költségekről, a pontos összegekről és azok projekten belüli felhasználásáról. Ezt követően írták alá a partnerségi szerződéseket, és novemberben várhatóan aláírják az Interreg VI-A Magyarország-Szlovákia határon átnyúló együttműködési program támogatási szerződését is. A felújítás első szakaszához hasonlóan a város ismét a Magyar Nemzeti Múzeummal működik együtt.

A város eredeti tervétől eltérően a 2. ütemben az épület délkeleti szárnya helyett a délnyugati, bejárati szárnyat állítják helyre. A két épületrész közös pontja az egykor konyhaként használt sarki helyiség (felvételünkön), ahol 1841-től a híres Franz Sacher szakácsként dolgozott. A város szándéka, hogy a pályázat keretében műemlék-jellegűen felújítsák és kávézót alakítsanak ki ebben a helyiségben.

→3